

35 нафар касаба уюшма спортчиси Пекинга боради

14-бет

Ishonch

*Insonga naf
keltirish —
oliy baxt*

2008-yil 19-iyun
№ 74 (2487)
payshanba

Ijtimoiy-iqtisodiy gazeta * E-mail: ishonch-doverie@mail.ru * Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqqa boshlagan

Оила —
балолардан
асровчи
қалъа

Жўнатилмаган мактуб

Голландия, Португалия, Испания...

чемпионлик кимга насиб этади?

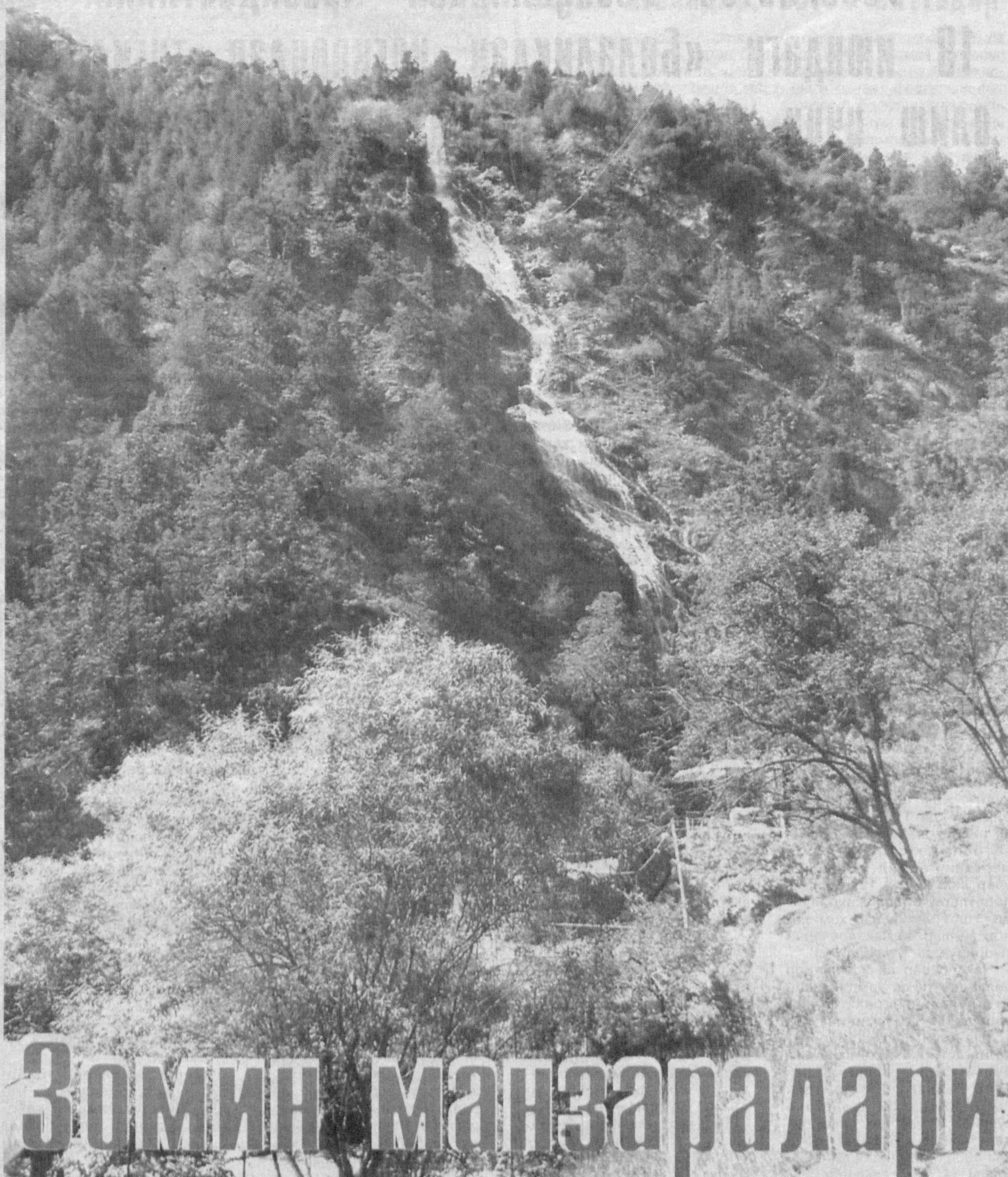
Ракурс

Ўғрилиқ

Ўғрилиқ ёмон эканлигини ҳамма билади. Ҳатто ўғрилар қаттиқ жазоларга мустаҳиқ қилинади. Аммо ўғрилиқнинг шундай кўринмас турлари борки, улар учун тайинли жазонинг ўзи йўқ. Ўғирланадиган номоддий нарсалар ичида энг қиммат ва қайта топилмаси — вақт. Унинг бир лаҳзаси ҳам такрорланмасдир. Таассуфки, кўпчилик бунга эътибор бермайди. Шаҳарда яшайдиган одамларнинг аксарияти шаҳар автобусларидан нолишади. Авваллари талаба бўлганим учун бунга кўпам эътибор бермасдим. Ишга кириб, мен ҳам бошқалар қатори автобус кутадиган бўлгач, бу гапларнинг ўринли эканига ишондим. Хувайдо-Аэропорт йўналишида қатнайдиган 11-автобусни гоҳида 40-42 минутгача кутган пайтларим бўлди (бу ҳолат қаҳратон қишда ёки жазирама ёзда кексалар, ёш болалар, хаста кишиларга қандай таъсир қиладими?). Ҳафтасига икки-уч мартаб ишга кеч келадиган бўлдим. Шундай кунларнинг бирида ишга (кечкикиб) келсам, ҳамкасбларим кўринмади. Иш вақтидан ярим соат ўтгач, бўлим мудири келди. Келди-ю 8-микроавтобус ва 67-автобуслардан шикоят қилиб кетди. Гапларимиз тугамай учинчи ҳамкасбимиз кириб келди. У автобус келавермагач, таксида келибди. Бир кунимизнинг ўртача бир ярим-икки соати бекатларда ўтса-ю, бунга лоқайдларча қараб турсак?!

Умр ҳисобли. Вақт ўғирланмоқда. Бунга ким жавобгар?! Бу ҳақда ҳайдовчиларга гапирсангиз жеркиб беришади. Наҳотки шахсий машинаси бўлмаганлар вақтларини давомли ўғирлатишга маҳкум бўлсалар?!

Абдулатиф АБДУЛЛАЕВ

Зомин манзаралари

«Ёшлар йили» Давлат дастурини бажариш юзасидан ҳамда оналар ва болалар соғлигини ҳар томонлама мустаҳкамлашни таъминлаш, соғлом авлод туғилиши ва тарбияланиши учун зарур шарт-шароитларни яратиш, ҳомиладор аёллар ва чақалоқлар патологиясини барвақт аниқлаш давлат тизимини янада ривожлантириш, болалар ногиронлигини қисқартириш мақсадида:

1. 2008-2012 йиллар даврида ногирон болалар туғилишининг олдини олиш учун туғма ва ирсий касалликларни барвақт аниқлаш Давлат дастури 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги «Соғлом авлод учун» ноҳукумат халқаро хайрия жамғармаси билан биргаликда ушбу қарор билан тасдиқланган Давлат дастури сифатли ва ўз вақтида рўйбга чиқарилишини амалий

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚА Р О Р И БОЛАЛИКДАН НОГИРОНЛАР ТУҒИЛИШИНING ОЛДИНИ ОЛИШ УЧУН ТУҒМА ВА ИРСИЙ КАСАЛЛИКЛАРНИ БАРВАҚТ АНИҚЛАШ ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

равишда мувофиқлаштириб, давлат бюджетидан ажратилган маблағлардан мақсадли фойдаланилишини назорат қилиб боришни таъминласин.

2. Белгилансинки, Давлат дастурида назарда тутилган тадбирларни молиялаштириш, 2-иловага мувофиқ, соғлиқни сақлаш муассасаларига ҳар йили ажратиладиган давлат бюджети маблағлари, шунингдек, «Соғлом авлод учун» но-

ҳукумат халқаро хайрия жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

3. Мазкур Давлат дастурини амалга ошириш доирасида, Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган рўйхатга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб келинадиган ре-агентлар, сарфлаш материаллари, шифобахш болалар таомлари, дори-дармонлар ва бошқа товарлар божхона тўловла-

ри (божхона расмийлаштируви учун йиғимлардан ташқари) тўлашдан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги Давлат дастурини амалга ошириш доирасида тузилган

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Тошкент шаҳри,
2008 йил 18 июн

импорт контрактларини белгиланган тартибда экспертизадан ўтказилишини таъминласин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари «Соғлом авлод учун» ноҳукумат халқаро хайрия жамғармаси билан биргаликда Давлат дастурини амалга оширишга ҳар томонлама ёрдам кўрсатсинлар ва ривожланишида туғма нуқсонлари бўлган болалар туғилишининг олдини олиш ижтимоий жиҳатдан муҳим аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида аҳоли ўртасида кенг тушунтириш ишларини ташкил қилсинлар.

5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Р.С.Қосимов ва Ф.Ш.Аббарова зиммаларига юклансин.

И. КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 18 июндаги «Болаликдан ногиронлар туғилишининг олдини олиш учун туғма ва ирсий касалликларни барвақт аниқлаш Давлат дастури тўғрисида»ги ПҚ-892-сон қарорига Ш А Р Х

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришган дастлабки кунлардан соғлом оилани шакллантириш, аёллар ва болалар соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом авлодни тарбиялаш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири бўлиб келди. Мана шу вазифаларни ҳал этиш учун 1998 йилдан бошлаб республикада ногирон болалар туғилишининг олдини олиш учун ҳомиладор аёллар ва чақалоқларнинг туғма ва бошқа патологиясини барвақт аниқлаш чора-тадбирлари амалга ошириб келинмоқда. Аҳолига тиббий-генетик ёрдам кўрсатилишини, соғлом болалар туғилиши учун шарт-шароитлар яратишга йўналтирилган бўлғуси оналар ва чақалоқлар текширувдан (скрининг) ўтказилишини таъминлайдиган махсус тиббий тизимни ташкил этишга асосий эътибор қаратилди.

Ўтган давр мобайнида Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан «Соғлом авлод учун» жамғармаси билан биргаликда Тошкент шаҳри ва вилоят марказларида она ва бола скрининги 11 та маркази ташкил этилди ва улар замонавий ташхис аппаратлари билан жиҳозланди. Ушбу марказлар ҳомиладор аёллар ва чақалоқларни текширувдан ўтказадилар.

Чақалоқлар ва ҳомиладор аёлларда туғма ҳамда ирсий патологияни барвақт аниқлаш давлат тизимининг ривожланиши натижасида чақалоқларни текширувлар билан қамраб олиш кўлами 1999 йилдаги 5,3 фоиздан 2007 йилда 83 фоизгача кўпайди, туғма нуқсонлар билан туғилган болалар сони эса 2000 йилга нисбатан 2007 йилда 14 фоиз камайди.

Шу билан бирга бу гоёт муҳим соҳада ҳали бир

қатор ҳал этилмаган масалалар сақланиб қолмоқда. Сирдарё ва Жиззах вилоятларида скрининг марказларининг йўқлиги сабабли уларда аёллар ва болаларни скрининг тадқиқотлари билан қамраб олиш кўлами ҳамон пастлигича қолмоқда. Туғма ва ирсий касалликларнинг бошланғич профилактикаси масалаларида аҳоли кенг табақалари, хусусан, ёшларнинг хабардорлик даражасини оширишга катта эътибор бериш талаб қилинади.

Соғлом авлодни ривожлантиришни таъминлаш, туғма нуқсонлари бўлган болалар сонини камайтириш гоёт катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорида 2008-2012 йиллар даврида ногирон болалар туғилишининг олдини олиш учун туғма ва ирсий касалликларни барвақт аниқлаш Давлат дастури тасдиқланди. Дастурнинг қабул қилиниши жорий йилнинг «Ёшлар йили» деб эълон қилиниши муносабати билан чора-тадбирлар тизимини амалга оширишдаги муҳим бўғин ҳисобланади.

Дастурда назарда тутилган кенг кўламдаги вазифалар комплекси орасида энг аввало туғма ва ирсий касалликларнинг бошланғич профилактикаси такомиллаштирилишини қайд этиб ўтиш зарур. Ушбу мақсадларда аҳоли орасида маҳаллаларда, шу жумладан тиббий-ижтимоий патронаж тизими орқали давра столлари, учрашув ва суҳбатлар ташкил этиш йўли билан туғма ва ирсий касалликларнинг олдини олиш масалалари бўйича маърифий ишларни

кенгайтириш назарда тутилмоқда. Дастурда никходан ўтувчи шахсларнинг тиббий маданиятини оширишга, мактаблар, коллежлар ва олий ўқув юртларида туғма ва ирсий касалликларнинг олдини олиш масалаларига оид семинарлар, тренинг ва конференциялар ўтказишга алоҳида аҳамият берилади.

Дастурда Республика ва вилоятлар скрининг марказларини замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлашга катта эътибор қаратилади. Чунончи, Республика скрининг маркази қўшимча равишда аминокислота анализатори, қалқонсимон ва ошқозон ости безлари ирсий касалликларини аниқловчи диагностика аппаратлари, газ-суюқлик хроматографи билан таъминланади, бу эса диагностика ишлари даражасини оширади.

Сирдарё ва Жиззах вилоятларида минтақавий скрининг марказлар ташкил қилиш ва уларни жиҳозлаш кўзда тутилмоқда, бу эса мазкур вилоятлар аҳолисининг скрининг тадқиқотларидан фойдаланишини таъминлайди, ҳомиладор аёллар ва чақалоқларнинг тадқиқотлар билан тўлиқроқ қамраб олинишига эришиш имконини беради.

Вилоятлардаги скрининг марказларини юксак даражада аниқлик билан ишлайдиган ультратовуш сканерлари, совутиш ускуналари, бошқа замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш тадбирлари белгиланган. Жорий йилнинг ўзидаёқ барча скрининг марказлари биоматериалга ишлов бериш учун электрон асбоблар билан жиҳозланади, бу эса диагностика жараёни-

ни анча жадаллаштиради.

Скрининг марказларининг махсус автотранспорт билан жиҳозланиши бориш қийин бўлган, олис туманлардан қон намуналарини скрининг марказларига ўз вақтида етказиб бериш, аҳоли, энг аввало қишлоқ жойлардаги аҳолининг замонавий текшириш воситалари билан қамраб олинишини кенгайтириш имконини беради, ирсий касалликлари бўлган беморларни фаол аниқлаш, ирсий нуқсонли беморларни диспансер ҳисобига ўз вақтида қўйиш, аҳоли орасида тушунтириш ишларини олиб бориш каби юмушларни енгиллаштиради.

Мана шуларнинг ҳаммаси 2012 йилга бориб чақалоқларни скрининг текширувлари билан қамраб олиш даражасини 90 фоизгача ошириш имконини беради ва энг кўп учраб турадиган ирсий касалликларни ўз вақтида аниқлашни таъминлайди.

Туғма генетик касалликларга чалинган болаларни махсус шифобахш таом ва дори-дармонлар билан таъминлаш янада ривожлантирилади. 2003-2007 йилларда ушбу мақсадларга қилинган сарф-харажатлар 951,1 минг АҚШ долларини ташкил қилган бўлса, янги Дастурда 2008-2012 йилларда салкам 1,7 млн. АҚШ доллари ажратилиши назарда тутилмоқда.

Мутахассисларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни такомиллаштириш, ушбу соҳада халқаро ҳамкорликни кенгайтириш бўйича Дастурда кўзда тутилган чора-тадбирлар скрининг марказларини замонавий асбоб-ускуналар

билан жиҳозлашга бевосита боғлиқдир.

Назарда тутилган чора-тадбирлар орасида Республика скрининг маркази ва Тошкент врачлар малакасини ошириш институти негизда умумий амалиёт врачлари учун тиббий генетика бўйича доимий фаолият кўрсатувчи ихтисослашув цикли, шунингдек, врачлар учун ультратовуш диагностикаси бўйича тренинг ҳамда лаборант врачлар учун илмий-амалий семинарларни ташкил этиш каби тадбирлар мавжуд.

Скрининг марказларида ишловчи мутахассислар малакасини етакчи чет эл марказларида доимий ошириб боришни ташкил қилиш, амалиёт врачлари учун ирсий касалликлар бўйича методик қўлланмалар ишлаб чиқиш, етакчи хорижий мутахассисларни жалб этган ҳолда илмий семинарлар ва конференциялар ўтказиш тадбирлари белгиланган.

Дастурнинг катта ижтимоий аҳамиятини эътиборга олиб, уни амалга ошириш учун умуман 710,3 млн.сўм ва 15,0 млн. АҚШ доллари ажратиш кўзда тутилган.

Ҳомиладор аёллар ва чақалоқлардаги туғма ва ирсий патологиянинг олдини олиш ҳамда уларни барвақт аниқлаш Давлат дастурида назарда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш ирсий касалликлари ва туғма нуқсонлари билан туғилдиган болалар сонини камайтириш, хилма-хил ирсий касалликларнинг олдини олиш ва уларни даволаш бўйича скрининг марказлари потенциални халқаро даражага кўтариш имконини беради, мамлакатимизда соғлом авлодни камол топтириш вазифаларини ҳал этишда муҳим қадам бўлади.

Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз

Республикаимизда кейинги пайтларда ўтказилаётган аксарият маънавий-маърифий тадбирлар ёшларимизга бағишланмоқда. Бу бежиз эмас. Чунки юрт келажиги — ёшлар қўлида. Тошкент ислом университети касба уюшмасининг ташаббуси билан уюштирилган катта спорт-соғломлаштириш фестивали Тошкент вилоятининг Ғазалкент туманидаги «Чимбойлик» қишлоқ ҳудудида жойлашган университет оромгоҳида «Биз ҳеч кимдан кам эмасмиз!» шиори остида ўтказилди.

Фестивал дастури икки қисмдан иборат бўлиб, биринчи кун кураш, нишонга отиш, югуриш, сузиш, тош кўтариш, дартс, шахмат, шашка ва бошқа спорт турлари бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. Иккинчи кун эса миллий халқ ўйинлари бўйича танловдан ташқари баҳсларга ўрин берилди.

Фестивал доирасининг норасмий қисмида талабаларга «Аср ваболари» келтириб чиқараётган турли зарарли оқибатлар ҳақида, ёш авлодни ундан қандай асраш кераклиги борасида давра суҳбатлари уюштирилди.

Фестивал якунида Тошкент ислом университети ректори профессор Р.Абдуллаев ғолибларни самимий табриклаб, касба уюшмаси томонидан ажратилган фахрий ёрлиқлар ва қимматбаҳо совғаларни топширди.

Ю.СОДИҚОВ,

Тошкент ислом университети касба уюшма кўмитаси раиси

Соғломлаштириш

Навоий вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси ҳамда Соғлиқни сақлаш ходимлари касба уюшмаси Марказий кенгашининг вилоят вакиллиги ҳамкорликда анъанавий тарзда ранг-баранг тадбирлар ўтказиб келмоқда.

Биргина соғлиқни сақлаш ходимлари спартакиадасида вилоятнинг барча даволаш-профилактика муассасаларидан 300 дан ортиқ спортчи иштирок этди. Волейбол, стол тенниси, шахмат, шашка ва бошқа халқ ўйинлари бўйича ўтказилган мурасимсиз беллашуларда Қизилтепа туман тиббиёт бирлашмаси жамоаси биринчи, Навоий тиббиёт коллежи иккинчи, вилоят ДСЭНМ ходимлари учинчи ўринни кўлга киритишди. Ғолибларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

А.КАРИМОВ,

М.АЛОВУДДИНОВ

Ургут туманининг сўлим Омонқўтон қишлоғида жойлашган «Юлдузча» болалар оромгоҳида савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касба уюшмаси Самарқанд вилоят вакиллиги катта спорт беллашувини ўтказди. Тармоқ касба уюшма тасарруфидаги ташкилотлардан келган иштирокчилар мусобақага пухта ҳозирлик кўрганликларини намойиш этишди.

Пухта ҳозирлик намойиши

Волейбол бўйича вилоят «Таъминотсавдо» жамоаси, шашка мусобақаларида Нарпай тумани, дартс бўйича Булунғур тумани ва теннисдан «Таъминотсавдо» жамоалари биринчилиқни эгаллашди. Ғолиб жамоалар вакилликнинг диплом ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирланишди.

Шунингдек, «Юлдузча» болалар оромгоҳига ҳомийлар ва тармоқ касба уюшма вакиллиги томонидан эсдалик совғалари топширилди.

Мамашариф НЕЪМАТОВ,

Савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касба уюшмаси Марказий кенгашининг Булунғур туман вакили

Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Тўртқўл туман кенгаши асосий эътиборни аъзоларни ижтимоий, иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга қаратган. Президент фармонлари ва қарорлари асосида ўқитувчи ва тарбиячиларнинг имтиёзлардан тўла фойдаланишига эришиш, уларнинг саломатлиги, оиласи ҳақида ғамхўрлик қилиш шулар жумласидандир.

Имтиёзлардан тўла фойдаланиб

— Тармоқ кенгашига 5 мингга яқин касба уюшма аъзоси бирлашган. Уларнинг самарали меҳнат қилиши учун барча шароит яратилган. Вазирлар Маҳкамасининг «2004 — 2009-йилларда мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида туманда янги мактаблар қуриш, таъмирлаш ишлари жадаллик билан давом этмоқда. Эндиликда аксарият мактабларимиз замонавий кўринишга эга. Керакли жиҳозлар билан таъминланган. Бу таълим-тарбия жараёнининг яхшила-нишига хизмат қилмоқда, — дейди кенгаш раиси М.Адеков.

Ўтган йили кам таъминланган аъзоларнинг 112 нафарига моддий ёрдам уюштирилди. Шунингдек, ёлғиз яшовчи икки нафар меҳнат фахрийсига доимий ғамхўрлик кўрсатилмоқда. 40 киши санаторийда, 70 киши санаторий-профилакторийда саломатлигини мустаҳкамлади. Юздан зиёд болаларнинг оромгоҳларда дам олишига ҳомийлик қилинди.

Аъзолар орасида ёшлар кўпчилиқни ташкил қилади. Бу йил улар учун уюштирилган спартакиада иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Улли БОБОЕВ,

«Ishonch» мухбири

Ўзига хос рағбат

Учкудук туманидаги «Узункудук» ширкат хўжалигида жойлашган «Қанарбой ота» зиёратгоҳи сўнгги йилларда янада ободонлаштирилди. 2006 йили Қанарбой отанинг 170 йиллик юбилейи нишонланди. Шу муносабат билан бу ерда кенг қўламда таъмирлаш ва қурилиш ишлари бажарилди.

Ёшлар йили муносабати билан тумандаги умумтаълим мактабларининг аълочи ва намунали хулқи билан ўрнатилган, кам таъминланган оилаларнинг фарзандларини рағбатлантириш мақсадида «Қанарбой ота» стипендияси ташкил этилди. Ушбу стипендия 24 нафар ўқувчига топширилди.

У.БҲОҲОНОВ,

Учкудук туман Маънавият тарғибот бўлими раҳбари

Ватан ягонадир, ватан биттадир

Қарши шаҳридаги Болалар маданияти ва истироҳат боғида «Ватан ягонадир, ватан биттадир!» шиори остида энг яхши кўшиқлар ва мусиқий асарлар кўрик-танлови ҳамда «Ўзбекис-тон, сени қўлайман!» мавзусидаги санъат фестивалининг якуний босқичи ўтказилди.

Она Ватан мадҳини куй-қўшиқларда тараннум этган Қамаш туманидаги «Бўстон» ашула ва рақс халқ ансамблининг хонандаси Улуғбек Абраев, Қарши санъат коллежининг ўқитувчиси Жаҳонгир Турсунов, Муборак туман маданият уйи ходими Наргиза Сайимова, Муллаўйчи Тошмухамедов номидаги вилоят мусиқали драма ва кўғирчоқ театрларининг актёрлари Отабек Мўминов, Илёс Қурбонов, Китоб туманидаги «Китоб гуллари» ашула ва рақс ансамбли хонандаси Неъмат Исмаилов, Қарши санъат коллежининг талабалари Алишер Нурматов, Бекзод Ҳаққиев, Эргашали Қурбоновлар ғолиб деб топилдилар.

Санъат фестивалида вилоят мусиқали драма театрининг актёри Аъзам Ақромов ўз маҳоратини намойиш этиб, биринчи ўринни кўлга киритди.

Ўз мухбиримиз

Сирдарё туманидаги Пахтазор қишлоғида бундан тўққиз йил муқаддам иш бошлаган «Жамшид» хусусий фирмаси йигирма нафар йигит ва қизни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этди. Фирма, аввалги «Сирдарё» сихатгоҳи ўзатида ташкил топган. Дастлаб мустақил фаолият юритиш анча қийин кечди. Раҳбари Зухраҳон Субхонова елиб-югуриб, бақувват ҳомийлар топишга ва сихатгоҳни сўлим гўшага айлантиришга эришди.

«Жамшид» — соғлиқ посбони

— Бошида, — дейди фирма раҳбари, — атиги ўн киши бўлиб иш бошлаган бўлсак, ҳозирги вақтга келиб, жамоамиз сафи 30 кишига кўпайди. Фирмада ишлаётган шифокорларнинг аксарият қисми илгари ишсиз қолган ёш жу-вон ва аёллардан иборат. Улар иштирокида периферик ва асаб тизими, таянч-ҳаракат аъзолари, ошқозон-ичак, бепуштлиқ сингари хасталикларни самарали даволаш ишларини йўлга қўйиб олдик.

Сихатгоҳда беморлар массаж, маъдан сувли ванналар, шифобахш балчиқ, сандал, салмокс каби иссиқ муолажалар, хитойча игна санчиб даволаш, халқ табobati бўйича доривор гиёҳлар билан даволаш йўлга қўйилган.

Бу ерда йўлланмалар турли тармоқ касба уюшмалари томонидан берилди. Сихатгоҳнинг ўзидан ҳам нақд пулга ёки маблағ ўтказиш йўли билан ҳам йўлланма харид қилиш мумкин.

Бир йўла 100 нафар беморга тиббий хизмат кўрсатиш имкониятига эга бўлган муолажа хоналари, шунингдек, ошхона, кутубхона ва спорт зали ҳамма гавжум. Сихатгоҳ қошида «Нафис сув» деб номланган яхна ва алкоғолсиз ичимликлар ишлаб чиқарадиган кичик корхона мунтазам ишлаб турибди. Сирдарё туманига қўшни Сайхунбод, Мирзабод, Тошкент вилоятининг Чиноз туманлари ва Тошкент шаҳри, Қозоғистон ҳамда Тожикистон Республикалари фуқаролари ҳам «Нафис сув»дан харид қилишмоқда.

Пиримкул ДҲУСТМАТОВ,
«Ishonch» мухбири

Термиз шаҳар ҳокимлигининг ташаббуси билан ҳудудни тоза, озода сақлаш мақсадида замонавий русумдаги бир нечта сув пуркагич, чиқинди юклагич, бошқа техникалар келтирилганлиги боис озодалик мунтазам равишда сақланмоқда.

Термиз кўчаларида «Isuzu»лар

Яқинда Термиз шаҳрига «ISUZU» автобусларидан 30 таси келтирилди.

— Шаҳримизга келтирилган бу автобуслар аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшиламоқда. Уларда йўл ҳақи хусусий автомобилларга нисбатан арзон, мактаб ўқувчиларига 50 фоиз имтиёз билан хизмат қилмоқда. Яқин кунларда яна 20 та автобус келтириб, шаҳар атрофига қатновни йўлга қўймоқчимиз, — дейди Термиз шаҳар ҳокими Қорахон Турсунов.

Рустам ДАВЛАТ,
«Ishonch» мухбири

Халқаро конференция

Қарши муҳандислик иқтисодиёт институтида республика Фанлар академиясига қарашли жанубий минтақавий илмий марказ ташаббуси билан Ёшлар йилига бағишлаб «Ўзбекистон табиатини муҳофаза қилишда ёшларнинг ўрни» мавзусида халқаро конференция ўтказилди.

Икки кун давом этган мулоқотда Тошкент ирригация ва мелиорация, Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институти, Қорақалпоғистон Давлат университети ва Нидерландиянинг Вагенинген университети ўқитувчилари, талабалари ҳамда мутахассислари иштирок этдилар.

Қизикарли ўтган телесуҳбатда атроф-муҳит муҳофазаси муаммолари, Оролбўйи минтақасидаги экологик ҳолатни мўтадиллаштириш, сув ресурслари мониторинги ва шўрсизлантириш технологияси, саноат чиқиндиларининг табиат ва иқлимга таъсири, газлар эмиссиясининг тупроқдан чиқишини ўрганиш, ёшлар ва экология маданияти сингари мавзуларда чиқишлар уюштирилди.

Республика Табиатни муҳофаза қилиш Давлат кўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Р.Ҳабибировнинг таъкидлашича, конференцияни ташкил этишдан мақсад табиат ва экология муаммолари ечимини топишга ёшларни кенг жалб қилиш, бу соҳада халқаро лойиҳаларни амалга ошириш, мутахассислар билими ва ма-лакасини мустаҳкамлашдан иборат.

Ўз мухбиримиз

«Меҳрибонлик» уйи тарбияланувчилари — Анталияда

Бу йил Қашқа воҳасининг тоғ ёнбағирларида, зилол суви дарёларнинг сўлим соҳилларида жойлашган оромгоҳларда 28 мингдан зиёд ўғил-қиз ёзги таътилни мароқли ўтказди.

Вилоят ҳокимлиги ва касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси вилоят кенгашининг доимий ғамхўрлиги туфайли баҳаво гўшаларда ўғил-қизларнинг дам олишлари учун ҳамма қулайликлар яратилган.

Ёзги таътилни мароқли ва мазмунли ўтказишда Ўзбекистон ёқилги-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касба уюшмалари Марказий кенгашининг вилоятдаги вакиллигига қирувчи корхона ва ташкилотлар тасарруфидаги болалар оромгоҳларида кенг қўлам-ли ва ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Ёшлар йили муносабати билан Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм ва Бухоро вилоятларидан мингга яқин бола Шаҳрисабзнинг хушманзара Бе-руний номли оромгоҳида ҳордиқ чиқаради.

Мамлакатимизнинг йирик саноат гиганти Шўртангаз кимё мажмуасига қарашли «Лочин» оромгоҳида фарзандларимиз қаторида Туркия, Россия, Украина давлатларидан келган болалар ҳам дам олиб, ҳордиқ чиқаришади. Бундан ташқари, мажмуа ишчи-хизматчиларининг фарзандлари, Қамаш «Меҳрибонлик» уйининг тарбияланувчилари Туркиянинг Анталия соҳилларидаги «Пинара» халқаро болалар оромгоҳида мавсумни ўтказишади.

Муборак газни қайта ишлаш заводининг «Нихол», «Шўртаннефтьгаз»нинг А.Азиз Қориев номи, «Муборакнефтьгаз»нинг «Ёш алаңгачи» каби бир қатор оромгоҳларида ёзги соғломлаштириш мавсуми мазмунли ва мароқли ўтмоқда.

И.ИСОМИДИНОВ

КУШ УЯСИДА КЎРГАНИНИ КИЛАДИ

Тонгда деразамиз олдидаги гулларга сув қуяётиб, билмасдан мусичани ҳуркитиб юбордим. Қарасам, гулнинг остида мўъжазгина қурилган «уйча»да иккита тухум турарди. Уч кунда уя қуриб бу ерга эгалик қилган мусичалар бир ойдан кўпроқ меҳмонимиз бўлди. Полапонларини тухумдан чиқаргунча бечора куш ҳафта-ўн кун на сув ичди, на дон еди, кейин ҳам боласини бағрига босиб, ҳеч кимга кўрсатмади. Ота мусича тинимсиз егулик ташиди. Она мусича уни оғзида майдалаб полапонларига тутди.

Болалар-ку бола, биз катталар ҳам уларнинг ҳаракатини соатлаб кузатишдан чарчамаймиз. Полапонлар кун сайин ўсади. Ота-онаси уясига сиғмай қолди, аммо атрофидан узоқлашмайди. Оддий бир қўшнинг боласига меҳри, оиласи олдида масъулияти бизни ҳайратга соларди.

Бир кун ишдан келсам, полапонлардан бири гултувакнинг чеккасида қўниб турибди. Мени кўриб учди-кетди. Эртасига иккинчиси ҳам уясини тарк этди. Шу-шу, улар қайтмади. Бу йилги баҳорда яна гулларни дераза олдида чиқариб қўйдим. Бир кун не кўз билан кўрайки, гулларнинг остида мўъжазгина «уйча», унда мунчоқ кўзлари милтиллаб мусича турарди, бўйнида эса полапонлигида ўғлим осиб қўйган белги.

Қувониб кетдим...

Абдусаттор мактабни аъло баҳоларга тугатиб, шаҳарга ўқишга кетди. Институтга кира олмаса, қишлоғига қайтишга уялди. Заводга ишга жойлашди, малласоч бир гўзалга ишқи тушиб, унинг юртига кетди. Буни онасига айтса кечирмаслигини билиб, яширди...

Онанинг кўзи йўлда тўрт бўлди. Синглиси бўйи етиб, турмушга чиқди. Она ёлғиз ўғилни кутиб, умри ҳазон бўлди. Синглиси Ҳанифахон она уйда акам келар, уйланир деган ниятда янги иморат қурди. Она ийқан, терган сарполарни асради. Акасининг на тириги, на ўлигини билди. Охири тақдирга тан берганида унинг дарағи чиқди. Россияда ўқийдиган қўшниси Нигора курсдошларини қишлоққа, акасининг тўйига олиб келди. Тўйга Ҳанифахон ҳам борди. Дарвоза олдида меҳмонларга дуч келиб, ҳайратда қолди. Уларнинг орасидаги бир йигитча қўйиб қўйгандек акасига

Оила — балолардан асровчи қалъа

ўхшарди. Шу кун Ҳанифа тўй томоша қилмади, фақат акасига ўхшаган йигитчани кузатди. Туни билан безовта бўлиб чиқди, тонгга яқин кўзи илиниб, акасини тушида кўрди. «Мен қайтдим, эшикларни оч» дермиш. Ёнида эса ҳалиги бола. Тушини эрига айтди. У кулди:

— Акангнинг ўғлидир-да ўша бола. Ахир уни Россияга кетган дейишди-ку. Балки...

Ҳанифа эрини койиса ҳам аслида у кўнглидагини топган эди. Аммо буни тан олишга кўрқди. Тоғорани баҳона қилиб тўйхонага борди. Атрофдан ҳалиги болани излади. Узоқдан уни кўриши билан юраги яна қаттиқ ура бошлади. Йигитча ҳам бошини силкитиб саломлашгандай бўлди. Нигорадан унинг исмини сўради. Қиз «куёв қилмоқчимисиз?» деб ҳазиллашди. Ўртоқларининг бизни олиб ўт деб қайта-қайта тайинлаб, уйига қайтди. Кўз олдида меҳмон йигитча, қулоғи остида акасининг овози кетмади. Иссиқ нон ёпди. Акаси яхши кўрадиган қулчалар пиширди. Тўртта қулчани рўмолга ўраб, акасининг сурагини олиб яна қўшнаникига борди. Нигорага суратни кўрсатди. «Қара, бу менинг акам, у жуда ҳам ўртоғинга ўхшайди-я», — деди. Бир пасда расм қўлма-қўл бўлиб кетди. Акасига ўхшаган йигитча энг охирида етиб борди. У суратга боқиб, ҳайрон қолди. Нигорага ўз тилида нимадир деди. Сўнг Ҳанифанинг ёнига келиб, унинг қимлигини сўради. Йигитчанинг сўровларини Нигора таржима қилиб турди.

Ҳанифа кўнглига, тушларига ишонарди-ю, бундай воқеани — акасининг ўғли қиёфасида қайтиб келишига сира ҳам ишонмасди. Аммо шундай бўлди.

Маълум бўлишича, акаси ўша йиллардаёқ хотини билан автоҳалокатга учраб ҳалок бўлишган, аммо Аллоҳнинг иродаси билан уларнинг чақалоғи омон қолган экан. Болани қўшниси асраб олибди, уни онам деб ўйларкан. Чунки болани ўзларининг фамилиясига ўтказишган экан-да. Аммо ўтган йили у оғир касалга ча-

линади. Шунда болага бор гапни айтибди. Ота-онасининг суратини, ҳужжатларини бериб, бандаликни бажо келтирибди. Ана шу ўғлон курсдошлари билан, аслида қариндошларини излаб бу ёқларга келган экан...

Бир йилдан кейин у ўқишини тугатиб, ота уйига қайтди. Бу ердан кетгиси келмаётганини айтди. Отасига аталган сарпо ўғилга насиб қилди. Ўттиз йилдан сўнг бу хонадонда ҳам қарнай садоси эшитилди. Нигора келин бўлди. Оиладаги тарбия, маънавият сарҳадлар ошиб яна ўз ўзанига қайтди.

«МЕНИНГ ҲАМ ОТАМ БОРМИ?»

Биз ўзбекларда оила эрта шаклланади. Оилаларнинг турмуш тарзи билан жамият тарраққиёти узвий боғлиқ. Биридаги ноҳушлик иккинчисига таъсир кўрсатади.

Шундай оилани биламан. Севишиб турмуш қуришган эди. Қизнинг ота-онаси тўйга норизо бўлди. Аммо... тўй қилмасликнинг иложи қолмаганлигини сезгач, оғриниб фотиҳа беришганди. Келин-куёв икки йилда икки фарзандли бўлишди. Келиннинг рўзгор тебратишга уквсизлиги фарзандли бўлгач билинди-қолди. Қайнона орийатли аёл эди, уйдаги гапни кўчага чиқармади. Ўғли қижимланган шимда жиғибийрон бўлиб ишга кетаётганини кўриб эзилса ҳам ҳали ёш-да, рўзгорнинг паст-баландига тушунмайди дея келиннинг унча-бунча эркаликларини кўтариб, ўзини овутиб яшарди.

Онахон невараларини да-накнинг мағзи деб билар, кун бўйи елкасида опичлаб юрса, тунлари эрка келиннинг уй-қусини бузмаслик учун бешик тебратиб чиқарди. Нима бўлди-ю, иссиқ жоннинг иситмаси деганларидек, ётиб қолди. Қизи ўқишга кетганди. Кун келинга қолди. Келин эса ўзи билан ўзи, бир пиёла сувга зор, томоғи қақраб ётган қайнонасига қараш у ёқда турсин, касали юқади деб ётган хонасига бош ҳам сукмасди. Қайнона умид билан эшикка термулар, катта невараси Ни-

гораой йиқилиб-сурилиб ёнига келарди. Кўйлаклари кир-чир, оёқлари лой. Онахон буни кўриб баттар эзиларди. Охири чидолмади, ўрнидан турди, уйини йиғиштирмоқчи бўлди, боши айланиб, йиқилди. Шу йиқилганича ўн беш кун касалхонада ётди.

Уйига келса, келин йўқ. Аразлаб онасиникига кетибди. Ўғлига олиб кел деб ялинди, невараларини соғинганини айтиб кўзига ёш олди. Ўғли кўнмагач, ўзи қуданисиникига борди. Қудалар отдан тушса-да, эгардан тушмади. «Ўғлинг-ни қаматаман, қизимни урган қўлларини синдираман» дея дағдаға қилди эркак қуда. Онахон ноумид уйига қайтди. Оиладан ҳаловат кетди. Ўғли бебарор хотин туфайли кўп азият чекди. Маҳаллада, ишхонасида бош кўтаролмай қолди. Қудалар эса номардлик йўлига ўтди. Қизимнинг маҳрига тушган деб ҳатто уйни ҳам бузиб, ёғочларини ташиб кетишди.

Онахон не машаққатлар билан қурган уйининг бузилгани-

бўлиб таъқиб этади бир ўғлон, Нигора бўлиб йиғлайди бир қизча. Шунда хотиранинг туманлари тарқаб, ярқираб соғинч кўз очади. Аммо жажжи ўғилчасини кўхликка кийинтириб боғчага олиб бораркан, ҳамма нарсани унутади.

КАЙТАР ДУНЁ

Жамиятнинг муҳрланган қонунларидан ташқари ҳаётнинг ёзилмаган қонун-қоидалари бор. Муқаддас динимизда таъкидланишича, оила ҳам кичик бир мамлакат. Унинг бошлиғи ота. У оила баркамоллиги, саодатли турмуш учун ҳамиша масъулдир. «Барчангиз қўл остингиздаги аҳли аёлингиз хусусида масъулсизлар», — деб таъкидланади ҳадиси шарифда.

Бир отани биламан, сўзлари бамаъни, олим одам. Маънавият ҳақида сўз кетса даврадагиларга гап бермайди. Аммо у уч ўғлининг шамшоддек қаддини букиб, ишхонасидаги ёшгина жувоннинг уйига кўчиб ўтди. Биринчи тўнғич ўғилнинг боши эгилди. У уйланган эди.

ни кўриб, келинидан кўнгли совиди. Қудаларини худога солди. Аммо юрагини бир армон ўртайверди. Рўзгордан қисиб, емай-ичмай, ўғлимни уйлантираман деб тийинлаб йиққан пуллари нечун ҳаромга чиқди экан?! Она ўйлади, ўйлайверди. Яна йиқитилган уй ўрнига уйлар тикланди, яна тўйлар бўлди бу хонадонда, аммо қалбидаги армон битмади.

Икки гўдак эса катталарга ҳайрат билан боқиб дадаларини сўроқлашди. «Даданг ёмон» деди бувиси, «даданг ўлган» деди онаси. Болаларнинг юраги қабарди, ишонишмади уларнинг сўзига.

Энди болалар учун тонг оталарининг нурли нигоҳи бўлиб эмас, соғинч, армонга қорилиб отар, қуёш оталаридек меҳрибон, нурафшон бўлса ҳам улардан узоқда эди. Болалар ёлғиз қолишганда бир-бирларининг пинжиги кириб, сирли-сирли суҳбат қуришарди.

— Бизнинг ҳам дадамиз бор-а, опахон? — дерди Азизжон энтиқиш билан. — Ўлмаган-а?

— Ойим жаҳли чиққанда шундай дейди. Бизнинг дада-миз энг яхши, энг чиройли, худди кинода кўрган Алпомишдек, — қайта-қайта ўқитарди Нигора билагонлик билан укасига.

— Мен уни тушимда кўрдим, — дейди Азизжон.

— Мен эса ўзини кўрганман, — мактанади Нигора.

— Қанийди мен ҳам дадамни кўрсам, — Азизжон йиғлаб юборади. Нигора ҳаётнинг аччиқ-чучугини кўрган қизлардек уни бағрига олиб эркалайди.

— Йиғлама, дадам албатта келади, иккаламизни олиб узоқ-узоқларга кетади.

Гўдаклар қалбидаги армон умидга айланади. Бу армонларга йўғрилиб тонг отади, бу армон юкига эзилиб кун ботади. Умр йўлларида умидвор эртақлар тўқилади. Ота янги қурган оиласи, ширингина ўғилчасининг шўхликлари билан бўлиб фарзандларини унутади. Баъзан тушларида Азиз

Гулрухсори нозланиб қайнотаси ҳақидаги ғийбатни унга етказди. Йигит уч кун уйдан чиқмади, еб-ичишдан эзилди. Отадан ор қилди, онасининг кўзига қарашга кўрқди.

Кейинги ўғил олимлик синови олдида турганди. Илмий раҳбаридан ўзи билиб, билганидан орланиб юрган бу «янгилликни» эшитиб, қалқиб кетди. Отасидан ҳам, унинг бу «олим» жўрасидан ҳам кўнгли қолди, боши эгилди.

Учинчи ўғил ҳаётни шоир кўзи билан кўрарди. Курсдош қизларнинг гўзаллигини ҳаёлида яшириб, шеърлар ёзарди! Аммо севган қизининг «Отадан ўғил...» деган сўзидан кейин ҳаётдан совиди. Ўч бўлиб яшайди энди отаси унинг юрагиди.

Бешафқат ҳаёт оқимига отди ўзини. Отаси силамаган бошини бегоналар «силади». Қиморбозлар билан дўст тутиниб, қамалиб кетди.

Ота эса, йиртиққа ямоқ деганларидек, эллик ёшида яна ўғилли бўлди. Шоҳларнинг исмини кўйди ўғлига. Ношуд акаларига ўхшамаслигини тилади ота. Қиморбоз ўғлини қарғади унинг кўзларига қараб. Ҳозир ҳам ота ўзини айбсиз сезади, ҳозир ҳам ундан комил, доно одам йўқ. Қайтар дунё деганларидек, ота қўл-оёғи ишламай ётиб қолди. Кўчадан нон еб ўрганган ёш хотин ёшлигини эслаб яна кўчага кетди, эр қаровсиз қолди...

Миллатнинг чинордек бақувват илдиз отиши, қуёшдек жаҳонга нур таратиши учун оилалар мустаҳкам бўлиши керак. Оила инсонни барча қўғуликлардан, бало-қазолардан асрагучи мустаҳкам қалъа. Бу қалъанинг султони — ота, доно, тадбиркор вазири — она. Кўпчилик ўйлагандек оила никоҳни қайд этишдангина иборат эмас. Икки ёш аҳдлашиб, аҳдлари муқаддас оила мезонига тушгунча, озмунча синновдан ўтадими? Бир бутунлик, ном, миллат каби улкан тушунчаларнинг асос-эътибори оиладан бошланади.

Амина ҚОДИРОВА

Жамият бетиним ҳаракат асосига қурилган: тўхташ чўкиш демакдир. Модомики, ҳар бир онгли шахс мазмунлироқ умр кечиришни истар экан, замон билан ҳамнафас қадам ташламоғи керак. Бир сўз билан айтганда, кечаги чипта бугунга ўтмайди. Касаба уюшма ташкилоти — меҳнаткаш ва иш берувчи ўртасидаги «кўприк» экан, «ёгин-сочин» ҳам бир зум тинмайди. Демакки, кўприкнинг янада мустаҳкам бўлмоғи учун уни ҳар лаҳза таъмирлаб бормоқ лозим. Шу маънода, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерациясида ходимлар малакасини ошириб бориш жараёнининг узлуксизлиги, шубҳасиз, давр билан ҳамқадам одимлашни, изланишлар тўхтамаётганлигини англатади.

Шу йилнинг 15 июнидан 21 июнига қадар Федерация Кенгаши Ўқув марказида Ўзбекистон Фанлар Академияси тизимидаги ҳамда ўрта махсус касб-хунар таълимидаги бошланғич касаба уюшма кўмитаси раисларининг билим, кўникма ва малакаларини оширишлари учун ўқув курслари ташкиллаштирилди. Касабақўмлар Федерация IV қурултойи қарорларидан келиб чиқадиган асосий вазифалар ва Федерация кенгашининг «Ёшлар йили» бўйича дастур тадбирлари хусусида, шунингдек, «Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини оширишда касаба уюшмаларининг роли», «Терроризмнинг бугунги жамият ривожига хавфи», «Меҳнат муҳофазаси ва шароитлари», «Касаба уюшмаси аъзолик афзалликлари асослаш омиллари», «Соғлом руҳият — соғлом турмуш асоси» сингари турли мавзуларда маъруза тинглаш билан бирга пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларига саёҳат ҳам уюштирилди.

17 июн куни эса мазкур тадбир доирасида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан келган касабақўмларнинг «Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари таҳририяти аъзолари билан ижодий мулоқоти бўлиб ўтди. Газета бош муҳаррири Абдуҳолиқ Абдураззоқов, бош муҳаррир ўринбосари Довуд Маъдиев ва бошқа мухбирлар қатнашган ушбу учрашув «Жамият тараққиётида ОАВнинг ўрни» мавзусида ташкил этилди. Қўйида мазкур мулоқотдан ёзиб олинган репортажни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Тўхташ — чўкиш дегани

Абдуҳолиқ АБДУРАЗЗОҚОВ,
«Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари бош муҳаррири:

— Матбуот — жамият ва шахс ўртасидаги «олтин кўприк» экан, босма нашрлар одамлардан бир қадам илгари юрган ҳолда уларни олдинга етаклаши лозим. Бунинг учун эса газеталар том маънода халқона бўлмоғи, ўз аудиториясини ҳам миллат вакиллари ҳисобига кенгайтирмоғи керак. Ўшандагина жамият тараққиёти олға силжийди. Бир иборани такрорлашдан ҳеч ҳам чарчамаймиз: «Инсонга наф келтириш — олий бахт» сўзлари бу фақатгина шиор эмас, балки Касаба уюшмалари Федерациясининг бутун борлиги, ҳаракат мазмуни ва том маънодаги характеридир. Айнан шу жараён минбари бўлган «Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталарининг халқ наشري бўлмоғи учун эса барчамиз бирдек ҳаракат қилишимиз шарт. Яна ўн-йигирма йил ўтар, шундай кун келади, янги авлод вакиллари янги тасаввур билан иш бошлайдилар. Ўша кунлар учун эса бугун биз елка тутиб беришимиз шарт. Бунинг учун нималар қилишимиз керак? Жойлардаги муштарийларимиз кўпроқ нималарни билишни истайди? Шулар ҳақида сизларни тингласак, ўйлайманки, ҳар томонлама фойдали бўларди...

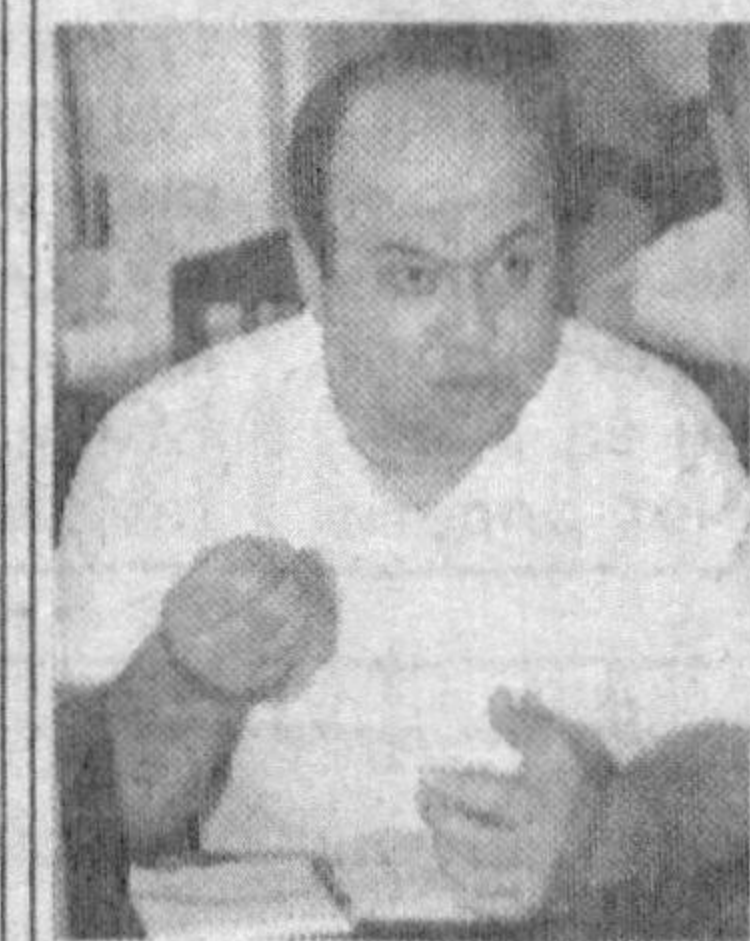

Нуринисо ХОЛИҚОВА,
Ҳамза туман қурилиш коллежи:

— Ўқитувчилик — машаққатли ва шарафли касб. Муаллим бола онгининг шаклланишида уни йўналтирувчи шахс эканлигини инобатга олсак, уларни ҳар томонлама қўллаб қувватлаш билвосита келажакка дахлдор ҳодиса. Таътил вақтида ўқитувчиларнинг турли сиҳатгоҳларда ўз соғликларини тиклашлари учун Касаба уюшмаси қўлдан келганча ҳаракат қилаяпти. Аммо Республикамиздаги айрим сиҳатгоҳларда йўлланма билан борган ўқитувчининг ўрнига нақд пул тўлаган бошқа одамни жойлаштириш ҳоллари кузатилмоқда. Нима, ўқитувчи текинга дам олаяптими? Бу ҳақида газетада алоҳида материал чоп этилиши шарт...

Равшан БЕДИЛОВ,
ЎзФА Математика ва информатсион технология институти:

— XXI аср — техника асри. Бугун бутун д у н ё «Internet»дан кенг фойдаланмоқда. Шу даражадаки, жуда кўп ишни уйда ўтирган ҳолда «ўргимчак тўри» орқали бажариш мумкин. Бир кун келиб, газетаю журнал, ҳатто телевидение ҳам «ўлади». Ўзини «Internet» эгаллайди. Масалан, «Ishonch»да бирор бир футбол ўйини ҳақида ахборот бера-сизлар. Бироқ бунинг ҳеч кимга қизиғи йўқ, чунки ҳамма ўйинни кўрган, тафсилотлар таниш... Бунинг ўрнига вилоятлардаги мавжуд ахвол, ички муаммолар ҳақида кўпроқ материал бериб борилса, дурустроқ бўларди.

Довуд МАЪДИЕВ,
«Ishonch-Доверие» газетаси бош муҳаррир ўринбосари:

— Чанқаб турган одам денгизни симириб юборсам, дейди. Аммо унга меъёридан озгина кўпроқ сув бериб юборсангиз, касал бўлиб қолиши мумкин. Қалампир — аччиқ, аммо у даво. Шакар — ширин, кўпроғи эса томоқни огритади. Шу маънода, бугунги ўқувчига ахборот беришдан олдин жуда чуқур ўйлаб кўриш керак. Токи, вазият етилиб келгунга қадар сир сақлаш ҳам — ақлли тадбир. Менимча, кўпроқ ҳуқуқий материаллар бериб борсак, одамларга аввало ўз ҳуқуқини танишида ёрдам берсак, тўғри иш бўларди.

Зайниддин МУРОДОВ,
ЎзФА Ядро физикаси институти:

— Кўпроқ «Ishonch-Доверие»ни ўқиб бораман. Айтиш мумкинки, бугун ушбу русча нашрда ҳам ўзгариш катта. Қанақадир ёшараяпти. Бироқ газета ҳали ҳам айрим «кечкиб юришлар»дан қутилолмагандек, назаримда. Истардимки, севимли газетамизда ҳуқуқий савол-жавоблар, хориж касаба уюшмаси ҳаётидан лавҳалар кўпроқ бериб борилса, ҳаммамиз учун жуда фойдали иш бўларди.

Ахтам СУЛТОНОВ,
Кармана қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежи:

— Ишхонада севимли нашримизнинг илгариги сонларини ҳам асраб қўйганман. Ўқитувчилар бирор бир масалада мурожаат қилинса, улар менга роса асқотаяптида. Яна бир таклиф: илмий, одамни кенг мушоҳада қорлайдиган материаллар кўпроқ бериб борилса, одамлар савиясининг ўзгаришига ҳам жиддий таъсир кўрсатган бўларди.

Облоқул САЪДУЛЛАЕВ,
Жиззах педагогика коллежи:

— Албатта, газета одамларни олға қадам босишга ундаши керак. Мен бошқа давлатлар ҳаёти, ўзга миллатлар урф-одатлари, у ердаги одамларнинг илмий фаолиятлари ҳақида кўпроқ материаллар бериб борилса, яхши бўларди демоқчи эдим...

Мулоқот кўпчиликда илиқ таассурот қолдирди. Сэм Блэк айтмоқчи «Ўзаро бир-бирини тушуниш санъати» — жамият пойдевори эканлиги яна бир бор ўз исботини топгандек эди.

Ўз мухбиримиз ёзиб олди.
И.ҲАСАНОВ олган суратлар

?

Директор рухсат бермаяпти

Диплом бўйича касбим — прораб, ишлаб чиқариш мастери деб ёзилган. Мактаб директори эса меҳнат таълимидан дарс беришим учун рухсат бермаяпти, шу тўғрими?

А.АБДУЛЛАЕВ,
Хоразм вилояти

!

Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 21 декабрдаги 275-сон қарори 3-иловадаги Низомга мувофиқ педагогика олий ёки ўрта махсус касбий маълумотга эга бўлмаган шахсларни умумтаълим муассасаларига педагогик лавозимларга қабул қилишга йўл қўйилмайди. Педагогик олий таълим муассасасининг 4-курсида ўқиётган шахслар педагогик ишини амалга ошириш учун қўйилиши мумкин ва уларга ўрта махсус, касбий маълумотга эга бўлган тегишли лавозимдаги ходимнинг базавий тариф ставкаси сингари базавий тариф ставкаси белгиланади.

Умумтаълим муассасаларининг ўрта махсус, касбий ёки олий маълумотга эга бўлмаган, мазкур Низом кучга кирган пайтда педагогик фаолиятни амалга ошираётган педагог ходимлар олий таълим муассасаларига ўқишга кириб педагогик маълумот олсаларгина, мактабда тегишли лавозимда ишлай олишлари мумкин.

Ю.АХМЕДОВ,
Ўзбекистон Таълим ва фан ходимлари
касаба уюшмаси Марказий кенгаши бош мутахассиси

?

Турар жойдан фойдаланиш

?

Мерос ҳуқуқи

Фуқаронинг турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини йўқотган деб топишда нима асос бўлади?

!

Бизга маълумки, доимий яшаётган фуқаро турар жойида вақтинча яшамаганида ёки бўлмаганида бу жой, Уй-жой кодексига белгиланган қоидага биноан, олти ой муддат мобайнида унинг ҳисобида сақланиб туради.

Фуқаронинг турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини йўқотган деб топиш учун шу фуқаронинг мазкур турар жойда олти ойдан ортиқ муддат мобайнида узрли сабабларсиз бўлмаганлиги асос бўлади. Фуқарони турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини йўқотган деб топиш, турар жой мулкдорининг ёки мулкдорларидан бирининг даъво аризасига биноан фақат суд тартибда амалга оширилади.

Турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини йўқотган деб топиш тўғрисида даъво билан мурожаат этиш ҳуқуқи жавобгар турар жойни ташлаб чиқиб кетган кундан бошлаб олти ой ўтганидан кейингина юзага келади.

!

Фуқаролик кодексининг 1120-моддасига асосан фуқаро ўзига тегишли бўлган мол-мулкни ёки бу мулкка нисбатан бўлган ҳуқуқини вафот этган тақдирда тасарруф этиш хусусидаги хоҳиш-иродаси васият деб аталади.

Васиятнома шахсан тузилиши лозим, вакил орқали тузилишига йўл қўйилмайди. Фуқаро ўзининг барча мол-мулкни қонун бўйича меросхўрлар доирасига қирадиган, шунингдек, қирмайдиган бир ёки бир неча шахсга, юридик шахсларга, давлатга ёки фуқароларнинг ўз ўзини бошқариш органларига васият қилиши мумкин. Васият қилувчи қонун бўйича меросхўрлардан биттасини ёки ҳаммасини изоҳ бермаган ҳолда меросдан маҳрум қилишга ҳақли.

?

Автомашина ва ишоннома

Фарзандимга автомашинани бошқариш учун ишоннома бериш ниятидаман, қандай ҳужжатлар тақдим этиш лозим ва имтиёзлар борми?

!

— Автомашинани бошқариш ҳуқуқи билан 3 йил муддатга бир эмас бир неча фарзандларингизга ҳам ишоннома беришингиз мумкин.

Тақдим этиладиган ҳужжатлар:

- ота ва фарзандларнинг паспортлари;
- автомашинанинг техник гувоҳномаси;
- қариндошлик-фарзандлик даражасини тасдиқловчи туғилганлик ҳақидаги гувоҳномалари нусхаси тақдим этилади.

Бугунги кунда Республикамизда амал қилаётган энг кам ойлик иш ҳақининг бир баравари миқдорида давлат божи имтиёзли равишда, шунингдек, герб йимми ва қўшимча пуллик ҳуқуқий хизматлар ундирилади.

Саволларга Собир Раҳимов тумани 2-сон давлат нотариуси Дилбар ҚОСИМОВА жавоб берди

Нафс балоси

Юртимизда тадбиркорларга қатор имтиёз ва енгилликлар яратилган. Шунга қарамай, қонунни четлаб ўтишга уринаётганлар ҳам учраб турибди. Бошқарма ходимлари Юнусобод тумани Амир Темури кўчаси 88-ўйда жойлашган «Aysel Invest» кўшма корхонасига қарашли «Raddison sas hotel Tashkent» меҳмонхонасининг «Piano bar» барида ўтказган тадбирда хўрандалар А.Семёнов ва А.Ҳабибуллиналарга 500 АҚШ долларига махсулот сотилиб, 557.435 сўмлик квитанция берилганлиги аниқланди.

Тафтиш жараёнида меҳмонхона ёрдамчи хўжалиги ҳоналари кўздан кечирилди ва хорижда ишлаб чиқарилган, акциз марказиз 252 млн. 7 минг 928 сўмлик спиртли ичимликлар борлиги аниқланиб, далилий ашё сифатида олиб қўйилди.

Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилди.

2008 йил 22 май кuni департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ва шаҳар ДСБ ходимлари ҳамкорликда Шайхонтоҳур тумани «Азамат Аброр Сервис» хусусий фирмаси биносида жойлашган, тадбиркор Ахрор Низомовга қарашли дўконда ўтказилган текширувда ҳам бир қатор қонунбузарликлар аниқланди. Хусусан, дўкон сотувчилари Д.Абдуллаев ва З.Абдуллаевлар харидор Ф.Қомилловга 3400 долларлик махсулот учун НКМ чекини бермаган. 3 млн. 748 минг 900 сўм НКМ хотирасига қиритилмаган. 2 млн. 570 минг сўм банкка топширилмаган. Савдо зали ва оғборхоналарда қирим ҳужжатлари бўлмаган 150 млн. сўмликдан ортиқ оргтехника воситалари сақланган.

Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, Тошкент шаҳар прокуратурасига юборилди.

Ф.ҚАХҲОРОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛКК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи

Газетамизнинг 71-сонида ваъда қилганимиздек, ушбу саҳифада Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг чет эллардаги меҳнат фаолияти тартиби тўғрисида тўхталишни лозим топдик.

➤

— Чет элдаги меҳнат фаолияти қайси қонун ҳужжатлари орқали тартибга солинади?

— Ўзбекистон фуқароларининг чет эллардаги фаолияти «Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг чет эллардаги меҳнат фаолияти тартиби тўғрисида»ги НИЗОМ ва бошқа бир қатор қонун ҳужжатлари орқали тартибга солинади.

➤

— Чет элда ишлаш истаги билан қайси идораларга мурожаат этиш мумкин?

— Ўзбекистон Республикаси фуқаролари Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳукуматлараро, идоралараро шартномалар ва битимлар асосида фақат Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги ва Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича хўжалик ҳисобидаги минтақавий бюроларнинг кўмағида Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги томонидан белгиланадиган тартибда меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун чет элга чиқиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари хусусий меҳнат контрактлари бўйича меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун чет элларга фақат Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги томонидан бериладиган рухсатномалар бўйича чиқиш ҳуқуқига эгадирлар.

➤

— Агар фуқаро чет элда хусусий контракт бўйича ишламоқчи бўлса, қандай ҳужжатлар тақдим этиши керак? Уларни расмийлаштириш учун қаерга мурожаат қилиши лозим?

— Фуқароларнинг хусусий контрактлар бўйича чет элларда меҳнат фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ чиқиш ҳужжатларини расмийлаштириш Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги томонидан белгиланган шаклга мувофиқ бериладиган рухсатномалар асосида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан амалга оширилади.

Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги томонидан рухсатнома берилгандан кейин фуқаролар чиқиш-ни расмийлаштириш учун яшаш жойидаги Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг келиш, кетиш ва фуқаролик божқармаси бўлинмасига ариза берадилар.

Ўзбекистон Республикасининг хусусий меҳнат контрактига эга бўлган фуқаролари чет элларда ижтимоий муҳофазаланишни таъминлаш мақсадида Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлигига қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада тақдим этадилар:

- ариза;
- хорижий фирмдан (иш берувчидан) олинган давлат тилига таржима қилинган, барча ижтимоий кафолатлар ва тиббий сугурта кўрсатилган, шунингдек, меҳнат визаси (EMPLOYMENT VIZA) билан таъминлаш борасида иш берувчининг мажбурияти назарда тутилган ҳолда нотариал тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги консуллик муассасаси томонидан легализация қилинган контракт нусхаси;
- иш берувчи тўғрисидаги қисқа маълумотлар;
- маълумотнома-халиснома;
- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган тегишли шаклдаги соғлиқнинг ҳолати тўғрисида маълумотнома.

Фуқароларга чет элларда меҳнат фаолиятини амалга оширишга рухсатнома мазкур Низомнинг 4-бандида назарда тутилган ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси фуқаролари томонидан тақдим этилган кундан бошлаб 15 кун мобайнида Ўзбекистон Республикаси фуқароларини хорижий мамлакатларга ишга жўнатиш учун номзодларни танлаш бўйича Идоралараро комиссиянинг қарорлари асосида Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги томонидан берилади.

Рухсатнома бланкасида рухсатномани берган органнинг номи, унинг юридик манзили, рўйхатдан ўтказиш рақами, рухсатнома берилган мутахассиснинг фамилияси, исми, отасининг исми, унинг фуқаролиги, фаолият тури, рухсатнома амал қиладиган ҳудуд, амал қилиш муддати, узайтириш вақти кўрсатилади. Рухсатнома Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлигининг ваколатли раҳбари томонидан имзоланади ва муҳр билан тасдиқланади.

➤

— Меҳнат контрактни муддати узайтирилса, рухсатнома муддати ҳам узайтирилиши мумкинми?

— Ариза берувчининг илтимосига кўра мазкур контракт узайтирилган тақдирда рухсатноманинг амал қилиш муддати белгиланган тартибда қайта кўриб чиқиши мумкин. Рухсатнома берилганлиги ва унинг амал қилиш муддати узайтирилганлиги учун белгиланган тартибда тўлов ундирилади. Мазкур тўлов рухсатнома бериш бўйича ҳужжатларни кўриб чиқиш ва расмийлаштириш билан боғлиқ харажатларни қоплашга сарфланади.

➤

— Рухсатнома олишнинг мажбурий тартиби қимларга нисбатан қўлланилмайди?

— Рухсатнома олишнинг мазкур Низомда белгиланган мажбурий тартиби Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги фуқароларига нисбатан қўлланилмайди:

- Ўзбекистон Республикасининг чет эллардаги дипломатик ва консуллик муассасалари ходимлари;
- олий касб-хунар таълими муассасаларининг ҳукуматларо дастурлари доирасида таътил даврида ишлаб чиқариш амалиётини ўтаётган талабалар;
- Ўзбекистон Республикасининг чет эллардаги муҳбирлари ва журналистлари;
- хорижий олий касб-хунар таълими муассасаларида маърузалар курси ўқиш ва бошқа ишлар учун таклиф этилган лекторлар ва инструкторлар;
- Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлар билан тузган давлатлараро битимларида ишга жойлаштиришнинг улар учун ўзгача тартиби белгиланган шахслар, шунингдек, Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги ва Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича хўжалик ҳисобидаги минтақавий бюролар томонидан хорижий ташкилотлар билан тузилган идоралараро шартномалар (битимлар) бўйича ишга кетаётган шахслар.

Ҳуқуқ ва халқаро ҳаёт бўлими тайёрлади

Май ойининг бошларида Қашқадарёда ғалати гап тарқалди — фалон ерда улкан илонни ўлдиришибди. Қорнини ёриб кўришганда битта кўй (кейинчалик бу рақам иккита кўй ва битта эчкига кўпайди) чиқибди. Узунлиги 7 метр, оғирлиги 300 кило (сўнроқ узунлиги 10 метр, оғирлиги 1 тоннадан ошди) экан. Бу гапларнинг исботи сифатида илоннинг рангли суратлари ҳам пайдо бўлди. Бу суратлар кўпайтирилиб, аҳоли ўртасида 300 сўмдан 1000 сўмгача сотилгани ҳам рост.

Миш-мишларга осонгина ишонадиган одамлар билан бир қаторда кўли билан ушлаб кўрмагунча ишонмайдиганлар ҳам кўп.

— Бу бекорчилар ўйлаб топган ҳазил бўлса керак, — дейди бир суҳбатдошимиз.

— Мен ҳам шу фикрдаман, — дейди бошқа бири. У фикрини далиллар билан исботлашга уринади. — Илоннинг тишларига эътибор қилдингизми? Юқори жағида қозикдек қозикдек тўрт қатор тиши бор. Улар қирқ-элликтадан кам эмас. Пастки жағида эса бунақа тиш йўқ. Табиатда бундай номуносивблик бўлиши мумкин эмас.

— Қиш пайтида дала-дашда ким илон кўрган?

Дабдурустдан берилган бу саволга бир хил жавоб бўлди: — Қишда илонлар ўйкуга кетади, дала-дашда нима қилсин?

— Ҳамма гап шунда-да. Қўлингиздаги суратлар етти йил олдин, 2001 йилнинг 14 феврал куни соат 17 дан ўтганда рақамли фотоаппарат билан туширилган.

— Буни қаердан билдингиз?

— Тасвирни компьютерга киритган эдим, ҳозир мен сизга айтган маълумотларни ёзиб чиқарди.

— Балки сураткашнинг аппаратида кун ва соат нотўғри ўрнатилгандир. Узоқ вақт фойдаланилмаган фотоаппаратларда бўлади-ку шунақаси.

— Бу гапда жон бор. Аниги ҳам шу бўлса керак. Тасвирдаги чароғон ҳаво, баланд ўсган ўт-ўлан бунинг исботи. Хулоса — сурат ёз ойларида туширилган. Лекин қачон, қаерда?

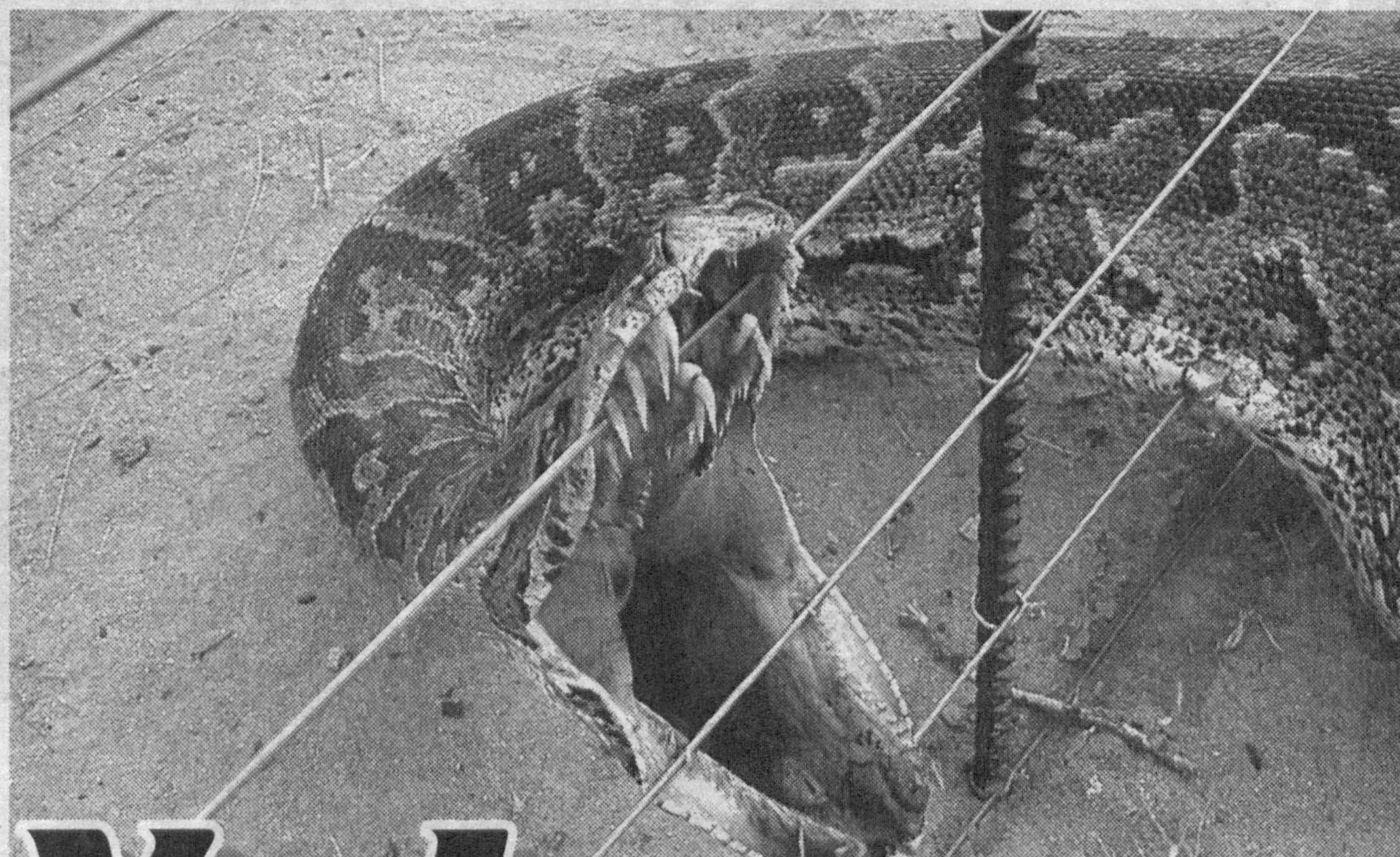
— Балки у бор-ўйғи компьютерда ясалган сохта суратдир? Жағ тишларидаги номуносивблик бунинг исботи эмасми?

— Мутахассис бўлмаганимиз учун биронтанамиз бунинг тушунириб беролмаймиз...

Мунозарани шу ерда тўхтатсак ҳам бўларди. Аммо сўнгги кунларда оғиздан-оғизга ўтаётган яна бир миш-миш бу муаммо билан жиддий шуғулланишга отланганди.

— Эшитдингизми, чегарада электр токи уриб ўлдирилган илон битта эмас экан. Унинг шериги сим тўсиқдан ўтиб, қишлоқларга қараб кетганмиш. — Илонлар қасоскор бўлади...

Илонлар ҳақида биз нима-

Улкан илон

Миш-мишми, ҳақиқат?

ларни биламиз ўзи? Жуда оз нарсани. Билганларимиз ҳам куруқ миш-мишлар ва китобларда келтирилган ғариб маълумотлардан нарига ўтмайди.

МЕН АЖДАРНИ КЎРГАНМАН

Икки-уч киши юқорида тилга олинган илоннинг рангли тасвирини томоша қилиб ўтиргандик, Муборак газни қайта ишлаш заводи ускуна-лаш базасининг бошлиғи бўлиб ишлаётган Қурбон Давронов расмни қўлига олиб қараб турди-да:

— Шундай катта илонни мен ўз кўзим билан кўрганман, — деди.

Ҳаммамиз унинг оғзига тикилиб қолдик.

— Бу воқеа 1975 йилда бўлган. У пайтлари «Ўзнеф-газгеология» пармалаш экспедициясида ҳайдовчилик қилардим. Яп-янги «УАЗ» ҳайдайман. Хўжамуборак қишлоғига яқин жойда бир қанча пармалаш ҳудудларидан сув фавворадай отилиб чиққан бўлиб, «Муборак» совхозни кўп йиллар мобайнида бу жойни ем-хашак етиштирадиган хўжаликка айлантириб олган эди. Сув кўп бўлгани сабабли атрофда ўт-ўлан мўл, чакалакзорлар пайдо бўла бошлаганди.

Пешин пайти машинамни ҳайдаб, чакалак орада бораяпман. Бир пайт йўлда кўндаланг ётган симёғочга кўзим тушди. Қайси бефаросат йўлни боғлаб қўйди экан деб аччиқланиб машинани тўхтатдим. Хаёл қилдимки, тушиб симёғочни бир амаллаб йўлдан олиб ташласам. Не кўз билан кўрайки, «симёғоч» судралиб, чакалакзорга кириб, кўздан йўқолди. Мен кўп вақтдан бери тилга тушган аждарга дуч келганимни англадим, бир амаллаб машинамни юргизиб, манзилimgа етиб олдим.

Қурбон аканинг ҳикоясини тинглаб, бир йилча бурун Фани бобо деган қариянинг илонлар ҳақидаги суҳбати эсимга тушди. Уша пайти суҳбатни ёзиб олмаганимдан афсусланиб, отахонни излаб йўлга тушдим. Фани бобо Бафоев 79 ёшда, Косон шаҳри Нартибаланд маҳалласида яшайди.

Салом-алиқдан сўнг отахонга ўша суҳбатни эслатдим. Яна илонлар ҳақида гап очилди.

— Мен бунақа илонни яқиндан кўрганман... 1949 йилдан бери ҳайдовчилик қиламан. Хрущёв номли (кейинчалик «Косон» деб ўзгартирилган)

хўжаликда «ГАЗ-53» машинасини ҳайдар эдим. Хўжалигимизнинг чорваси Шўртепа деган жойда боқиларди. 1964 йили баҳор пайти яйловдан хабар келдики, жала туфайли Фармонов деган чўпоннинг отари бўлиниб, бир қисми Бухоро тарафга кетиб қолганмиш. Дарҳол икки-уч гуруҳ тузилиб, қидиришга чиқилди. Хўжаликнинг омбор мудири Мўмин Равшанов машинанинг кабинасида, кузовда моли йўқолган чўпоннинг ўғли Шодмон деган ёш йигит билан қўйларни қидириб йўлга тушдик. Куёш қоқ тепага келганда йўлнинг чап тарафида, икки-уч юз метрча нарида бир нарса ялтираб кўринди. Қараб-қараб қўйдим, кўзимга кўринмаяптимикан деб ўйладим. Синаш учун Мўмин акага юзландим:

— Сиз ҳам кўраёпсизми?
— Нимани?
— Чап томонга қаранг.
— Ие, Фани, ялтираётган нарса нима?
— Билмадим.
— Бўлмаса, мошинни бур, бир кўриб кетайлик.

Машинани буриб, ялтираётган нарсага қараб ҳайдадим. Тез келган эканмиз, унинг нима эканлигини кўргандан сўнг эсим оғиб, тормоз берингга улгурмай қолдим. Одамнинг белидан йўғонроқ илон дам олиб ётган экан. Қоқ белидан босиб ўтган машина бир кўтарилиб тушди. Ўн қадамча олдинда пармаловчилардан қолган улкан хандакка кўзим тушди. Орқада илон.

— Охири илонга ем бўладиган бўлди, Фани, — деди мендан ҳам баттар қўрққан Мўмин ака.

Беихтиёр орқа тезликни қўшиб, газ педалини босдим. Яна илонни босиб ўтдик. У ердан одам барабар кўтарилиб, думи билан ерни ура бошлади. Оғзидан чиқаётган вашиллаш машина моторининг гувуллашини босиб эшитилиб турарди. Энди анча дадиллашиб қолгандим. Ҳазиллашгим келди:

— Мўмин ака, яна бир босиб ўтиб, ўлдириб қўя қолсамми?

— Сен девона бўлгансан! Ҳайда, тезроқ бу ердан кетайлик. Шериги хабар топса, учовимизиям емай қўймайди.

Шундай қилиб, хўжаликка қайтиб келдик. Хайрият, қўйлар топилган, энди бизларни қидиришга одам юбормоқчи бўлиб туришган экан. Илон ҳақидаги гапимизга биров ишонса, биров ишонмади. Бир ҳафтадан сўнг чўпонлар гап топиб келишди — Шўртепа ёнида баҳайбат бир илоннинг ўлиги топилибди.

АЖДАР ТЕРИСИДАН КАМАР КЕСИБ ОЛГАН

Жўра Абдуллаев ҳозир нафақада. Умр бўйи собиқ «Муборак» хўжалигида ҳайдовчи бўлиб ишлаган.

— Муборакдан 20-25 километрча ғарб тарафда Қақир деган жой бор, — деб ҳикоясини бошлайди Жўра ака. — «Муборак» хўжалигининг чорвасига хашакни шу томонлардан олиб келардик. 1968 йил октябр ойининг ўн бешларида Қақирдан Янгиқудук деган қишлов жойига машинада 300 даста янтоқ олиб кетаётгандим. Кабинада Ҳайитмурод Войисов деган совхоз ишчисиям бор. Бир пайт ялангликда кулча бўлиб ётган баҳайбат илонга кўзим тушди. Ҳаво совуқ қолганлиги учун офтобда исиниб ётарди. Доим ўзим билан милтиқ олиб юрардим. Машинадан тушмасдан бошини мўлжаллаб тепкини босдим. Боши мажақланган бўлишига қарамасдан илон ердан кўтарилиб, вишиллаб, думи билан ерни ура бошлади.

— Ўқ оладиганга ўхшамайди, — деди Ҳайитмурод бобо.

— Ўқ олмаса машина олади, — дедим. Юки билан тўрт-беш тонна келадиған «ЗИЛ»ни илоннинг устига ҳайдадим. Белидан бостириб, тормоз бердим. Илон машинани кўтариб кўтариб ота бошлади. Бироздан сўнг ҳаракатлари сусайди, кейин оғзидан қон келиб, сулайиб қолди. Яна бироз кутдик, сўнг машинани бир четга олиб, илонни томоша қилдик. Ана шундан кейин мени ваҳима босди. Шу пайт хашак ортилган бошқа машиналар ҳам етиб келди.

— Бекор қилибсан, шериги

энди сени омон қўймайди, — дейишди баъзилар.

— Агар терисидан шилиб, камар қилиб боғлаб олсанг сенга илон зоти яқинлашмайди, — далда берди Ҳайитмурод бобо. — Мана пичоқ, тез бўл.

— Шундай ҳам тушларимга кириб чиқади энди. Истасангиз ўзингиз шилиб олаверинг. — Сен рози бўлсанг, майли.

Ҳайитмурод бобо кўп йиллар аждар терисидан қилинган камарини кўз-кўз қилиб юрди.

ФЕРМАҚАЛЪА АЖДАРЛАРИ

Навбатдаги суҳбатдошим Панжи Бобоқулов бўлди. У эндигона 50 ёшга кирган. Кўп йиллар «Муборак» хўжалигида кўй боққан. Ёшлиги саҳро қўйнида ўтган. Шундай одамнинг бирдан касбини ўзгартирганлиги сирини ҳалигача кўп одам билмайди.

«Панжи бир катта илонни кўриб, икки ой тилдан қолиб ётган. Энди-энди ўзига келиб олди» деган мишмишларни эшитиб, у билан суҳбатлашишни ният қилдик.

— Ҳа, баҳайбат илонни кўрганим рост, — мийғида қулиб гап бошлади Панжи Бобоқулов. — Бунга кўп йиллар бўлди. Акам Нуриддин билан Занжирсарой томонларда хўжаликнинг қўйини боқиб юрардик. Бир кечаси ой ёруғида қўйлар нимадандир хуркиб, дув этиб бир ерга тўпланди. Эшакларимиз ипини узгудек бўлиб безовталанди. Бир пайт биз турган жойдан 25-30 қадамча наридан судралиб келаётган илонга кўзим тушди. Уни акам ҳам кўрди. Илон на қўйларга, на эшакларга ва на бизга бурилиб ҳам қарамасдан ўтиб кетди. Шу кечаси кўз юммай тонг оттирдик. Қўшхонамиз ёнидаги илон изини кўриб шайтонлаб қолай деганим рост. Бу изни тасаввур қилиш учун бир халта юк ё бир қўйнинг ўлигини тупроқда судраб борилганда қоладиган изни кўз олдингизга келтиринг.

Қарияларнинг айтишича, биз илонларнинг Фермақалъадан Занжирсаройга борадиган азалий йўли яқинига қўш тиккан эканмиз.

— Фермақалъа деган жой ҳақида эшитганмисиз? — деб сўради Панжи.

— Йўқ, биринчи марта сиздан эшитдим.

— Бу жой қадимдан маълум. Помукқа яқин ерда. У ерда ҳақиқий аждарлар яшармиш. Ўз кўзим билан кўрмасам бу бир эртас деб юраверар эдим...

Қўлимда бир илоннинг икки кўринишда олинган сурати. Унинг қаерда, қачон, ким томонидан тасвирга туширилганлиги ҳам сир бўлиб қолмоқда. Балки бу ваҳимага ўч одамлар орасида компьютерда ишланган суратларни пуллаб қолмоқчи бўлган айрим «тадбиркор»ларнинг ишидир...

Юсуф СИДДИКОВ

Ўзимга холи, тинч турар-жой топиш ҳақидаги орзум ниҳоят амалга ошадиган бўлди. Кутилмаганда ишдан қайтиш олдидан ҳамкурсим Шавкат кўнғироқ қилиб қолди:

— Бир эрийсан энди, оғайни. Худди кўнглингдагидай жой топдим. Марказдан ҳам узоқ эмас. Бир хонали квартира, керакли асбоб-анжомлари, муҳими, телефони бор. Ундан кейин, нархини айтмайсанми, нархини! Бунақа ижара ҳақи ҳали бу орада бўлган эмас.

Мен ҳовлиқиб қолдим:

— Тезроқ обор, жўра!..

Дўстим алдамаган экан. Уй кўм-кўк дарахтларга кўмилган, салқин мавзеда жойлашган эди. Зиналардан қомати квадрат шаклда десам муболаға бўлмас, бўйи билан эни баравар аёл ҳарсиллаб чиқиб келди.

— Куттириб қўйдимми, болаларим? Шу зиналарни ёмон кўраман-да! Шунинг учун домда яшай олмайман! Менга ер тузук. Лекин ўзим яшай олмасам ҳам савоб бўлсин деб квартира қўяман-да! — аёл гапдан тўхтамай эшикни очди, бизни уйга олиб кирди. — Мана шу уй, ёмон эмас-а?

Уй чиндан ҳам дуруст эди. Топ-тоза, шинам. Дераза ойналари кунни кеча артилгандай ялтираб турар, крахмаллаб илинган дарпардаларнинг охори кетмаганди.

— Хола, квартира қўяман деб роса уринибсиз-а? Келган одам ўзи тозаларди-да, — деди дўстим хижолат бўлган каби.

— Э, болам, тўримдан гўрим яқин, ёлғон гапириб нима қилдим! Олдин бу ерда бир қиз турган. Жуда одобли, ораста эди. Шу боламга ўхшаб илмий иш қилармиди-ей. Бояқиш бу ерни худди ўз уйидай тутди, ўзимникимас, барибир кетаман демади. — Аёл хона ўртасида турганча уёқ-буёққа аланглади. Бирдан кўзи бурчакдаги жавон устида турган бир неча китоб-журналга тушди. Бориб жавондан уларни олди-да, даҳлиздаги кийим илгич тепасига қўйди. — Ўғлим, булар ҳозирча шу ерда тура турсин. Айтаман, олиб кетишади.

Шундай қилиб, мен шу ерни макон тутдим. Эртаси кунни дўстим билан эски квартирамдан кўчларимни олиб келдим — кўчдим. Кайфиятим чоғ, димоғимда куй хиргойи қилганча олиб келган нарсаларимни жойлаштира бошладим. Кўчларим нима ҳам бўларди — бор бойлигим китобларим ҳамда кўчаллик ва уйда киядиган бир неча кийим-бош. Мен кишилик костюм-шимимни олиб ҳафсала билан илгичга илдим. Уёқ-буёғини тозалайман деб чўткалай бошлаган эдим, бирдан тап этиб тепадан бир нарса ерга тушди. Ҳа, уй бекаси қўйган китоб-журналлар-ку. Улар билан қоғозлар ерга сочилиб кетди. Эгилганча уларни йиғиштиришга тутиндим. Бир маҳал қоғозлар орасидан бир сурат учиб тушди. Беихтиёр кўлимга олиб қарадим. Ҳаваскор сураткаш ишлаган бўлса керак, унча тиниқ эмасди. Оқ-қора тасвирдаги суратда бир қиз дарахт шохидан тутганча қулиб турарди. У фавкулдда гўзал бўлмаса-да, кишини нимаси биландир ўзига тортиб турар, кўзларида қандайдир жўзиб бор эди. Мен суратни қўйиб, ерга сочилган қоғозларни тера бошладим. Уларни бир чеккадан териб оларканман, бирдан эътибо-

римни қоғоздаги сўзлар тортди. Ёзилган, яна ўчирилган зич ёзувлар тўла қоғоз бировга аталган мактуб шекилли, шундай сўзлар билан бошланарди:

«Азизим!

Мен ҳозир ҳаёт ҳақида, ўлим ҳақида қайғули фикрларга кўмилиб ўтирибман. Бу дунёнинг ўткинчилиги-ю у дунёнинг боқийлиги ҳақидаги ўйлар яна вужудимни чулғаб олди. Ёдимга ўша гўзал кунлар, тотли дақиқалар тушди. Мен ана шу бахтиёр кунларни яшадим. Бунинг учун тангрига шукр қиламан. Шу дамларни менга ҳадя этганингиз учун сизга ташаккур айтаман.

Гарчи биз бахтиёр эсак-да, кўпда фикрларимиз тўғри келмади. Кўпда бир-биримизни тушунолмай қолдик. Ма-шойхлардан бири киши бир-бирини тушуниши ҳам бахт деган экан. Биз охири ана шу бахтдан махрум бўлдик, бир-биримизни тушунолмай қолдик. Азизим, мен сизга бирор эътироз ё иддао қилмоқчи эмасман. Бу ҳаётда юрагим буюрганидай ҳалол, покиза яшашга интилдим. Мен бу билан сизга таъна қилмоқчи ҳам эмасман. Сиз бу дунёга келдингми, яшаб қол, ҳаётнинг барча лаззатлари инсонга ёт эмас дер эдингиз. Бот-бот шундай дер эдингиз. Бу шиор сизга хос...».

Мактубнинг шу жойи ўчирилган бўлиб, ёзувларга тушуниб бўлмасди. Кейин мактуб яна давом этарди:

«Бу дунёда бари ўткинчи, шодлик ҳам, қайғу ҳам. Бас, кетар вақти бўлди. Азизим, мен кетмоқчиман... Бир интилсанг, тамом. Эслайсизми, бир марта сиз билан тортишиб қолгандик. Сизнингча, ўз жонига қасд қилган кишилар ҳаётни севмайдилар. Яшаш жонларига тегади. Ахир итнинг кейинги оёғи бўлиб яшаш кимга керак? Бундай яшагандан кўра ўлган афзал. Ҳа, сиз ўшанда айнан шундай дедингиз. Эҳтимол, бу сўзларни шунчаки айтган-дирсиз? Шунчаки айтилган сўзлар ҳам киши қалбидан чиқади. Майли, бу гапларнинг ҳожати йўқ. Ҳозир бу

гаплар ўз аҳамиятини йўқотди. Айтмоқчи бўлганим, ўша шунчаки айтган сўзларингизга жавобим. Энди мен сизга ўзимнинг фикримни айтаман: ўз жонига қасд қилган кишилар ҳаётни ёмон кўрмайдилар. Улар ҳаётни бошқалардан кўра балки юз маротаба ортиқроқ севадилар («...юз маротаба ортиқроқ севадилар» сўзлари остига чизиб қўйилган эди). Уларнинг бу ҳаракатлари ёш боланинг қилиғига ўхшайди. Ана, эртага улар (одамлар) аттанг қилиб қоладилар. Нега унинг қадрига етмадик деб бармоқ тишлаб қоладилар. Уларнинг бу ҳаракатлари пойабзал дўконига кириб, китоб сўраган кишининг тентакона ҳолатини эслатади. Лекин барибир бу ишга жазм қилиш мардликни талаб этади. Аслида бу унчалик ҳам қийин эмас.

Ҳақнинг ҳузурида

ўлик жонзот йўқ...

Анна Ахматованинг шундай сатри бор. Зотан, шундай экан, Ҳақ ҳузурида бари бандалар тенг экан, бу унчалик ҳам қийин эмас...».

Мактуб шу ерга келганда тўхтаб қолганди. Мен ҳовлиқиб қоғозлар орасини ахтардим. Хатнинг давоми учрамади. Бошқа қоғозлар аллақандай илмий мақолалардан, маърузалардан парчалар шекилли, мазмуни бир-бирига боғланмасди. Ҳафсалам пир бўлиб, тиззаларимни кучоқладим. Беихтиёр уй бекасининг ҳолати, гаплари эсимга тушди. «Айтаман, олиб кетишади...». Нега «олиб кетишади» деди? Ахир қиз ҳам «кетар вақти бўлди» деб ёзибди-ку. Наҳотки?..

Юрагимда тушунарсиз, ғалати ҳислар ғалаён қилди. Шошиб яна суратга қарадим. Шундай қиз... Наҳотки? Мен ўзим танимаган, умримда кўрмаган қиз тақдирига қуя бошладим. Ирғиб туриб деразадан пастга тикилдим. Бешинчи қават. Дарахт шохлари бешинчи қаватгача тарвақайлаб ўсган, тарвузим кўлтигимдан тушиб, ортимга қайтдим. Агар ўзини деразадан ташлаган тақдирда ҳам дарахт шохларига илиниб қол-

ган бўларди. Лекин ўз жонига қасд қилишнинг бошқа усуллари ҳам йўқ эмас-ку. Яна юрагим тинчимади. Шоша-пиша телефонга ёпишдим. Бекадан суриштириб билай десам, телефон рақамини ҳам билмайман. Шавкатга кўнғироқ қилай-чи. Телефон гўшагидан «...хизмат доирасидан ташқарида...» деган манқи овоз эшитилди. Бу Шавкат деганлари қаерларда юрибди? Ичимда уни қойдим. Бирдан кўнглим ёришди. Тўхта, ахир беканинг уйини биламан-ку. Ижара ҳақини уйимга элтиб берасиз деб адресини айтганди. Бу ердан унча узоқ эмас. Ўрнимдан ирғиб турдим...

Беканинг уйига борганимда кун чошгоҳдан ошганди. Кўча жимжит. Дарвоза бурчидаги тугмани устма-уст босдим. Ҳеч ким садо бермади. Беихтиёр дарвоза ёнига чўккаладим. «Келдимми, кутаман, ҳеч қаёққа кетмайман». Шундай аҳд билан бекани кута бошладим. Қиз тақдирига қизиқиш ҳаёлимни олган эди. Кун қизиди. Энди кўчага тарвақайлаб ўсиб, соя солган тутнинг тагига ўтириб кута бошладим. Ўткинчилар менга ажабланиб қарашарди. Бир маҳал рўпарадаги уй дарвозаси очилди, бир аёл бошини чиқариб, деди:

— Болам, Кумри опани қутаяпсизми? У қизиникига кетган, кеч келади. Беҳуда кутманг, бораверинг. Айтиб қўяман.

Ичимда ўзимдан-ўзим уялдим. «Тентак дегандир. Бека келганида ҳам нима деб сўрардинг? Ақли жойидами бу боланинг демасдими?».

Ўзимнинг ҳолатим ўзимга ғаша қилди, тарвузим кўлтигимдан тушиб, ортимга қайтдим. Уйга келдим. Шаштим тушиб, қоғозларни яна бир

бошдан қарай бошладим. Бир пайт бир парча қоғозча кўлимга илашди. Аста очдим.

«...яшаш санъатдир. Бу санъатни эгаллай олмаганлар бу дунёда яшадим демасинлар. Ҳаётнинг турфа синовлари, барча қийинчиликларидан эгилмай яшаш санъати... Сиз, дарвоқе, буларни қаердан ҳам билардингиз? Шу дамдан эътиборан сиз билан айридик. Ҳаётнинг ҳар бир дақиқасини қадрлаб яшаш санъатини англаб етиш учун ҳам яшаш керак».

Наҳотки, боя кўзим тушмаган бўлса? Беихтиёр хотиржам тортдим...

Телефон устма-уст жиринглади. Хурсандман, бориб гўшакни кўтардим.

— Болам, уйга келган экансиз, тинчликми? — деди уй бекаси.

Нима дейишни билмай, каловланиб қолдим.

— Нима ишингиз бор эди? Ўзимни қўлга олдим:

— Анув қизнинг нарсаларига кўзим тушувди, ўшанга...

— Э, болам, нимасини айтасиз! — беканинг тап оҳангидан юрагим орқасига тортиди. — Жуда ақлли қиз эди. Оғир касал экан-у билдирмай юрган экан-да...

— Нима? У ўлганми? Ўзини ўзи ўлдирганми? — ҳовлиқиб, дилимдаги гап тилимга чиқиб кетди.

— Нима деяпсиз, болам? Нега ўзини ўлдираркан? Касал бўлди, оллонинг иродаси...

Бека тинмай сўзлай кетди. Кўлимда қизнинг эгасига етмаган мактуби, беҳол турардим. Кулогим остида мен умримда ҳеч кўрмаган, лекин бирдан кўнглимга яқин бўлиб қолган қиз шеър мисраларини такрорларди:

Ҳақнинг ҳузурида

ўлик жонзот йўқ...

Ҳамкасб ҳақида Мураббий

Умр оқар дарё, дейишади. Унинг ҳар лаҳзасидан унумли фойдаланиш, одамларга кўпроқ наф келтириш Акрам Узоқовнинг қалб шиорига айланган.

Бу инсон камтарин, камсуқум, ҳеч маҳал ютуқларидан ҳаволаниб кетмаган. Кенг феъллиги,

одамохунлиги билан шогирдлар қалбидан жой эгаллаган.

— Ёшлар мисоли кўкка бўй чўзган бир дарахт. Улар парваришга, кўмакка ҳамиша эҳтиёж сезади. Шунинг учун уларнинг кўнглига йўл топа билиш керак, — дейди касаба уюшмалари Самарқанд вилоят кенгаши жисмоний тарбия ва

спорт жамияти мураббийси Акрам Узоқов. — Ҳозир тўғарагимизда 60 нафардан кўпроқ ёшлар бокс сирларини ўрганишмоқда.

Устоз-мураббий шогирдлари орасида жаҳон, Осиё чемпиони, республика биринчилигида иштирок этаётганлар кўп. Заҳматли меҳнати боис ҳар йили ўнлаб ёшлар спорт усталигига номзод бўлмоқда. Ўтган йили беш нафар шогирди мамлакат чемпиони деган шарафли номга лойиқ топилди.

Н.ШАМСИЕВ

Мададталаб мактуб Саховатпешалар, бормисиз?

Фарзандим Фахриддин Баҳриев 25 йилга яқин ёш авлодни сиҳат-саломат вояга етказиш соҳасида фидойилик кўрсатиб меҳнат қилди. Кураш бўйича ўнлаб иқтидорли шогирдлар тайёрлади. Ўзи ҳам бир неча марта республика чемпиони бўлди. Спорт устаси.

Ўғлим кейинги вақтларда Тайлоқ олимпия захиралари коллежида мураббийлик қилаётган эди. Афсуски, тўсатдан саломатлигига путур етиб, тўшакка михланиб қолди. Энди у на юра олади, на тура олади. Ҳеч кимнинг бошига бундай мусибат тушмасин экан...

Мақсадим: бирор-бир саховатпеша инсон ёки ташкилот топилса-ю, Фахриддинни даволаш ишларига баҳоли қудрат маблағ ажратса, шоядки нуридийдам яна оёққа туриб кетса...

Муҳаммади БАҲРИЕВ,
Самарқанд вилояти
Тайлоқ тумани Янгитайлоқ
маҳалласи, 33-уй

Қўзғатув 67 йил ўтгач...

Мен 6 яшарлигимда, 1941 йили отамнинг урушга кетгани марҳум онам ва опамдан эшитган эдим. Ўша йили Қарши туманига (кейин шаҳарга қўшилди) қарашли Охунбобоев номли 7 йиллик мактабнинг 1-синфиди ўқир эдим.

Озгина эсимда бор, отам орқаларида халта осиглик, мени синфдан қақириб, пешонамдан ўпди. Танаффусда Ҳаловат, Саломат, Ҳидоят опамлар билан хайрлашди. Отам кетди, опамлар эса йиғлаб қолишди.

Онамнинг айтишича, отамдан битта хат келган экан. Уйимизнинг ҳамма хоналари ипак қурти билан банд эди (онам колхознинг пилла бўйича звено бошлиғи бўлган). Шунинг учун ўша хатни йўқотиб қўйган.

Йиллар ўтди. Опамлар, синглим Музайян, укам Икромлар улғайдик. Ўқиб олий маълумотли бўлдик, ўқитувчилик қилдик. Ҳарбий хизматни ҳам ўтаб уйландик, бола-чақали бўлдик.

Шундан сўнг отамизни изладик, аммо «отангиз бедарак йўқолган» деган гапни эшитдик, холос.

«Хотира китоби»нинг асосий ва қўшимча жилдларини бирма-бир varaқлаб, отам ва тоғамнинг фамилиясини топа олмадик.

2007 йил куз ойларида «Хотира китоби»га тушмаган ва бедарак йўқолганларни китобнинг қўшимча 4-жилдига киритиш бўйича «Нуроний» жамғармасининг вилоят бўлимидан топшириқ бўлган экан. Шунга асосан рўйхат тузишга киришилди.

Кўп ўтмай марказдагиларнинг жонкуярлиги натижасида 2008 йил май ойида китоб чоп этилди. 73 ёшимда, 67 йилдан сўнг, мен отам Тўлаев Шукр ва тоғам Эшонқулов Шарифнинг қаерда ҳалок бўлганлиги ва дафн этилганлигини билдим. Москва яқинида экан.

Ҳам қувондим, ҳам ўксиндим. Мен 1958 йил сентябрдан 1960 йил августгача Москва вилоятида ҳарбий хизматда бўлдим, вилоят касаба уюшмасида котиб бўлиб ишлаган йилларим ҳам иш юзасидан кўп марта Москва шаҳрида бўлганман. Афсус, олдинроқ тоғанимда отамнинг қабрини зиёрат қилган бўлардим.

Қувонганимнинг сабаби шуки, отам қила олмаган ишларни унинг ҳозир ҳаёт бўлган 5 та фарзанди, 33 набираси, 98 чевараси, 27 эвараси амалга оширади.

Мен Шукровлар оиласи номидан отам ва тоғамни топишда ёрдам берган барча яхши инсонларга миннатдорчилик билдираман.

Акрам ШУКУРОВ,
Қашқадарё вилоят «Нуроний» жамғармаси Қарши шаҳар
бўлинимаси кенгаши аъзоси

Дунёнинг ишлари

Бир сафар Тошкентга келишда Хоразм автобусига чиқдим. Олис йўлни «қискартириш» учун ёнимдаги ўриндикда ўтирган йигитчани гапга солдим:

— Ишлайсизми, ўқийсизми?

— Ишлаяпман. Ўқиш деганлари бизга насиб этмаган экан.

— Нимага ундай деясиз? Хали ҳам кеч эмас.

— Биз ночор яшаймиз. Ўқишга имконият қаёқда дейсиз. Бир йилдан буён пойтахтдаман. Йиққан-терганларимни уйга ташлаб, бетоб отам ва укамдан хабар олиб қайтаяпман.

Орага оғир суқунат чўкди. Сўнг йигитча ўзига-ўзи сўзлагандек хикоясини бошлади.

Уйланишим керак. Бироқ...

— Онам вафот этгач, отам шўрлик касал бўлиб қолди. Тез-тез қон босими кўтарилиб кетади. Шифохонада даволатдик. Ҳозир ёнида укам қараб ўтирибди. Шоли экавери, сув кечавери, оёқларини совуққа олдиранлар. Ҳатто ўнг қўлининг бармоқлари котиб қолган. Қошиқ ва пиёлани ҳам чап қўлларида зўра тутадилар.

Ота-онам ўн икки йил деганда фарзанд кўришган. Худойимдан тилаб-тилаб олган болам, дея менга Тиловерди исмини қўйишган.

Орадан беш йил ўтгандан сўнг укам дунёга келган.

Онам бечора бизнинг бахтимизни ҳам, тўйларимизни ҳам кўролмай оламдан кўз юмди. Касал бўлса-да, ҳеч кимга билдирмасди. Ахирри етиб қолганларидан сўнггина отам уларни мажбурлаб шифохонага олиб бордилар.

Афсуски, энди кеч экан. Шифокорлар онамни сақлаб қололмадилар.

Ҳозир отамнинг ош-овқатини укам қилиб беради. Озроқ ерга шоли экамиз.

Уйимизга битта келин керак, албатта. Аммо тўй учун маблағ йўқ. Ўзбекистоннинг барча вилоятларидаги қалин пулини сўраб чиқдим. Ҳеч қаерники Хоразмникидек эмас экан. Бизда қизларга 800 минг сўм қалин пули, яна қанчадан-қанча сарпо-суруқ ва мен билмаган бир нималар бериш лозим. Бўлмаса уйлана олмайсиз. Икки томон келишса бўлади, дейишгани билан ҳозиргилар обдон куёв томонни суриштирадиган бўлиб қолишган. Шунга қараб қизларини беришади. Барибир қалин пули ўзгармайди.

Энди қачон шунча пулни йиғаману, қачон уйланаман. Ҳозир 27 ёшдаман. Укам ҳам уйланадиган ёшда.

Отам бечора бир куни қалин улфатиникига бориб, қизини мен учун сўрабди. Дўсти хотини билан маслаҳат қиладиган бўлишибди.

Орадан уч-тўрт кун ўтгач:

— «Қизи борнинг нози бор» дейдилар, жўра, —дебди дўсти кулимсираб. — Мен-ку рози бўлишим мумкин. Аммо хотинларнинг орзу-ҳаваси кўп бўларкан.

Шундан сўнг ҳеч қаерга бормади отам шўрлик.

Кўзим очиклигида икковингнинг бошини иккита қилганимда армоним қолмасди. Кейин тинчгина онамнинг ёнига кетсам ҳам бўларди, — дейди кўзига ёш олиб.

Яқинда пойтахтда ишлаб юганимда бозорда савдо-сотиқ билан шуғулланадиган сирдарёлик қиз билан танишиб қолдим. Унинг ҳам дарди меникига ўхшаш. Отаси йўқ экан. Уйда укалари ёш. Онаси эса касал. Аммо отам унга уйланишимга унамаяпти. Ким билади, узоқ йўл харажатидан қўрқаяпти, шекилли.

Тошкентга ҳам етиб келдик. У йигит «Отчопар» бозорида қолди. Мен эса йўлимда давом этдим.

Хонбиби МАҲАМОВА

Турмуш торраҳаларида

Куёв ёвга айланди

Халқимиз куёвга иззат кўрсатиб, ҳурматини жойига қўйишади. Куёвни пайғамбарлар ҳам сийлаган дейишади. Аммо баъзан «Куёв барибир ёв» деган гап ҳам кулоққа чалиниб қолади. Ким билади дейсиз, бу гапни куёвдан омади чопмаган бирор киши айтгандир. Мирзачўлнинг чекка бир қишлоғида рўй берган можарога ҳам қизиққон, сиркаси сув кўтармайдиган куёв сабабчи бўлди.

Ботир Ҳайдаров узоқ вақтдан буён турмуш ўртоғи билан тез-тез жанжаллашиб қоларди. «Эр-хотин уруши — дока рўмол қуриши» деган нақл бор. Аммо навбатдаги низодан сўнг дока рўмол қуримади. Хотини Ботирдан қаттиқ аразлаб, фарзандини етаклаб онасиникига кетиб қолди. Йигит катта ҳовлида ёлғиз қолди. Уйига кирди, чиқди. Хуллас, жуда зерикди. Сўнг вақтни ўтказиш учун қишлоқдаги дўконга йўл олди. Оч қоринга спиртли ичимлик истеъмол қилиб, анча сархуш бўлди. Ширакайф ҳолда кўча кезиб, кунни кеч қилди-ю хотинининг онасиникига кетиб қолганлиги ёдига тушиб, қўллари

мушт бўлиб тугилди. Турмуш ўртоғи билан орани очик қилиб олиш учун қайнонасининг уйига йўл олди. Аммо қайнонаси уйда йўқ, меҳмондорчиликка кетган экан. Қайнонасининг синглиси Ойша опа уни совуқ қарши олди. У куёвнинг анчадан буён жиянига озор бериб келаётганидан яхши хабардор эди.

Ойша хола куёвга аччиқ гаплар айтиб, дашном берди. Бу танбеҳлар Ботирга ёқмади, Ойша опани ҳақорат қилди. Ичкарига киришига тўсқинлик қилгани, жаҳл билан унга мушт туширди.

Зарбадан аёл ерга гурсиллаб йиқилди. Шунда ҳам жаҳлдан тушмаган куёв уни уриб, тепди.

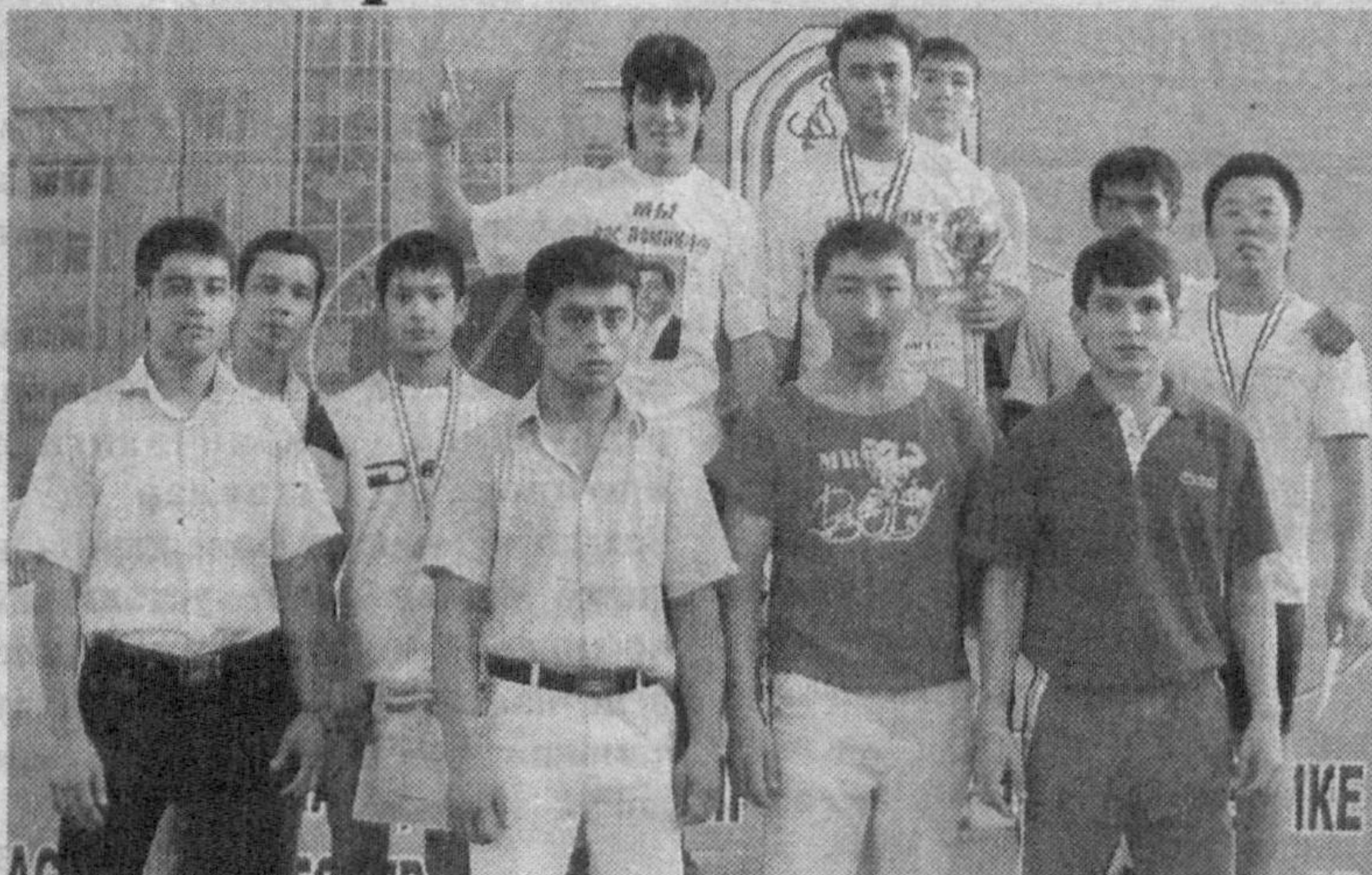
Аёл шифохонада узоқ вақт даволанишга мажбур бўлди. Албатта, куёвнинг муштумзўрлиги ўзига қимматга тушди. Даволаниш учун кетган сарф-харажатларни қоплашга мажбур бўлди. Куёв барибир куёв экан. Ойша опа бағрикенглик қилди, уни кечирди. Бўлмаса у жазога тортилиши муқаррар эди.

А.НОРҚУЛОВ

«МУШТАРИЙ МИНБАРИ» КУПОНИ №	
Фамилиянги	
Исминги	
Отангизнинг исми	
Тутилган йилинги	
Манзилинги	
Иш(ўқиш) жойинги	
Қайси мавзуда чиқиш қилмоқчисиз?	

«Оғир атлетика»

Владимир Аванесовни оғир атлетика бўйича мураббийлар устози сифатида тилга олишди.

Хаёти давомида юзлаб спорт усталарини тайёрлаган бу мутахассис 1956 йилдан то умрининг охиригача (2007) Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтида ёшларга билим ва тажрибаларини улашди.

Шогирдлари орасида Олимпиада совриндорлари ва жаҳон рекордчиларининг борлиги ҳам Аванесовнинг бебаҳо мураббий эканлигидан далолат беради.

Устоз руҳини шод этиб

Масалан, Эркин ака Кариов, оғир атлетика бўйича собиқ Иттифок чемпиони, Халқлар спартакиадаси голиби, 60 кг вазн тоифасида, силтаб кўтаришда 155 кг ва 156 кг натижа кўрсатиб, икки марта жаҳон рекордини ўрнатган, Ўзбекистонда биринчилардан бўлиб халқаро тоифадаги спорт устаси талабини бажарган.

Маҳоратли спортчиларимиз Наил Мухамедёров «Сеул-1988» Олимпиадаси кумуш медал совриндори (устози Александр Ким), жаҳон чемпиони, «Барселона-1992» Олимпиадаси кумуш медал совриндори Сергей Сирцов (устози Данил Ким) ўзбек оғир атлетикаси довуғини дунёга ёйишган ва уларнинг устозлари айнан Аванесов мактабидан чиққан мутахассислардир.

Яқинда Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтида Владимир Сергеевич хотирасига бағишланган биринчи халқ-

аро турнир голиблари аниқланди. Институт ва Ўзбекистон оғир атлетика федерацияси ташкилотчилигида ўтган турнирда республикаимизнинг Навоий вилоятидан ташқари барча ҳудудларидан ҳамда Қозоғистоннинг Чимкент шаҳридан 142 нафар спортчи саккизта вазн тоифасида маҳоратларини синаб кўришди.

Уч кун давом этган баҳслар якунида қуйидаги спортчилар шохсупанинг энг юқорисидан жой олишди:

56 кг. Ф.Хусанов (ЎзДЖТИ); 62 кг. М.Бегалиев (Республика Олимпия захиралари коллежи); 69 кг. С.Музаффаров (ЎзДЖТИ); 77 кг. А.Аҳмаджонов (ЎзДЖТИ); 85 кг. Э.Ёқубжонов (ЎзДЖТИ); 94 кг. Ф.Аҳмедов (Андижон ОЗК); 105 кг. Ш.Алихонов (Андижон); +105 кг. О.Очилдиев (Фарғона).

Кўриниб турибдики, мусобақа мезбонлари - Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия инс-

титуту жамоаси спортчилари ҳисобига тўртта олтин медали тўғри келмоқда. Бундан ташқари, икки кумуш ва бир бронза медали қўлга киритилди.

Шунингдек, мусобақа доирасида 1992 йил туғилганлар ва ундан кичиклар ўртасида «Ёшлик» жисмоний тарбия ва спорт жамияти биринчилиги ҳамда фахрийлар ўртасида Ўзбекистон чемпионати ҳам ташкил этилди.

Ўсмирлар ўртасидаги баҳсларда Тошкент, Андижон ва Хоразм вилоятлари спортчилари яхши тайёргарликлари билан бошқалардан ажралиб туришди.

Ёш оғир атлетикачиларимиз маҳоратли спортчиларнинг иштирокини бевосита кузатиб, ўз тажрибаларини оширишга муваффақ бўлган бўлса, фахрийлар сентябр ойида Грецияда ўтадиган жаҳон чемпионатига борадиган кучлиларни саралаб олишди.

«Футбол»

Голландия, Португалия, Испания...

Чемпионлик кимга насиб этади?

Австрия ва Швейцария стадионларида ўтаётган футбол бўйича 13-Европа чемпионатида гуруҳ баҳслари ниҳоясига етди.

Иккинчи ва учинчи тур натижалари билан танишинг.

«А» гуруҳи: Чехия - Португалия - 1:3, Швейцария - Туркия - 1:2.

Швейцария - Португалия - 2:0, Туркия - Чехия - 3:2.

Гуруҳдан Португалия ва Туркия терма жамоалари чорак финалга чиқишди. Ян Коллер сардорлигидаги Чехия термаси эса сўнгги турда турк йигитлари шиддати олдида ожиз қолишди. Қардошларимиз 75 - дақиқагача 0:2 ҳисобида мағлуб бўлишаётганди. Айнан шу дақиқада Арда Турон, 85 ва 87-дақиқаларда Нихат Кахвечи Петр Чех дарвозасини ажойиб тарзда ишғол эта билди.

«В» гуруҳи: Хорватия - Германия - 2:1, Австрия - Полша - 1:1.

Австрия - Германия - 0:1, Полша - Хорватия - 0:1.

Хорватияликлар гуруҳда ҳар учала учрашувни ғалаба билан якунлаб, мазмунли ўйинлари билан ишқибозлар кўнглидан жой олишмоқда. Бироқ тажрибали немисларни чемпионликка даъвогарлар сафида таъкидлаш мумкин.

«С» гуруҳи: Италия - Руминия - 1:1, Голландия - Франция - 4:1.

Франция - Италия - 0:2, Голландия - Руминия - 2:0.

Жаҳон чемпионлари ҳисобланган Италия терма жамоаси гуруҳдаги ўйинларини жуда бўш ўтказди. Фақат сўнгги тургина уларга чорак финал йўлланмасини улашди. Италия - Руминия учрашувида пенальтини ноаниқ бажарган румин ҳужумчиси Адриан Мутинг пушаймонини тушуниш мумкин...

Голландлар гуруҳдаги барча рақибларини тор-мор этишди. Ҳатто сўнгги турда руминларга қарши ўйинда ҳам Ван Бастен шогирдлари шаштларини сусайтиришмади.

1988 йилда Голландия терма жамоаси Европа чемпионати финалида собиқ Иттифок футболчиларини мағлуб этиб, (2:0) олтин медалларга эришганди. Орадан 20 йил ўтиб голландлар яна чемпион бўлишса ажабланмаймиз. Чунки уларнинг ўйинлари шундан далолат бермоқда.

«Д» гуруҳи: Швеция - Испания - 1:2, Греция - Россия - 0:1.

Россия - Швеция, Греция - Испания учрашувлари кеча тунда якунланди.

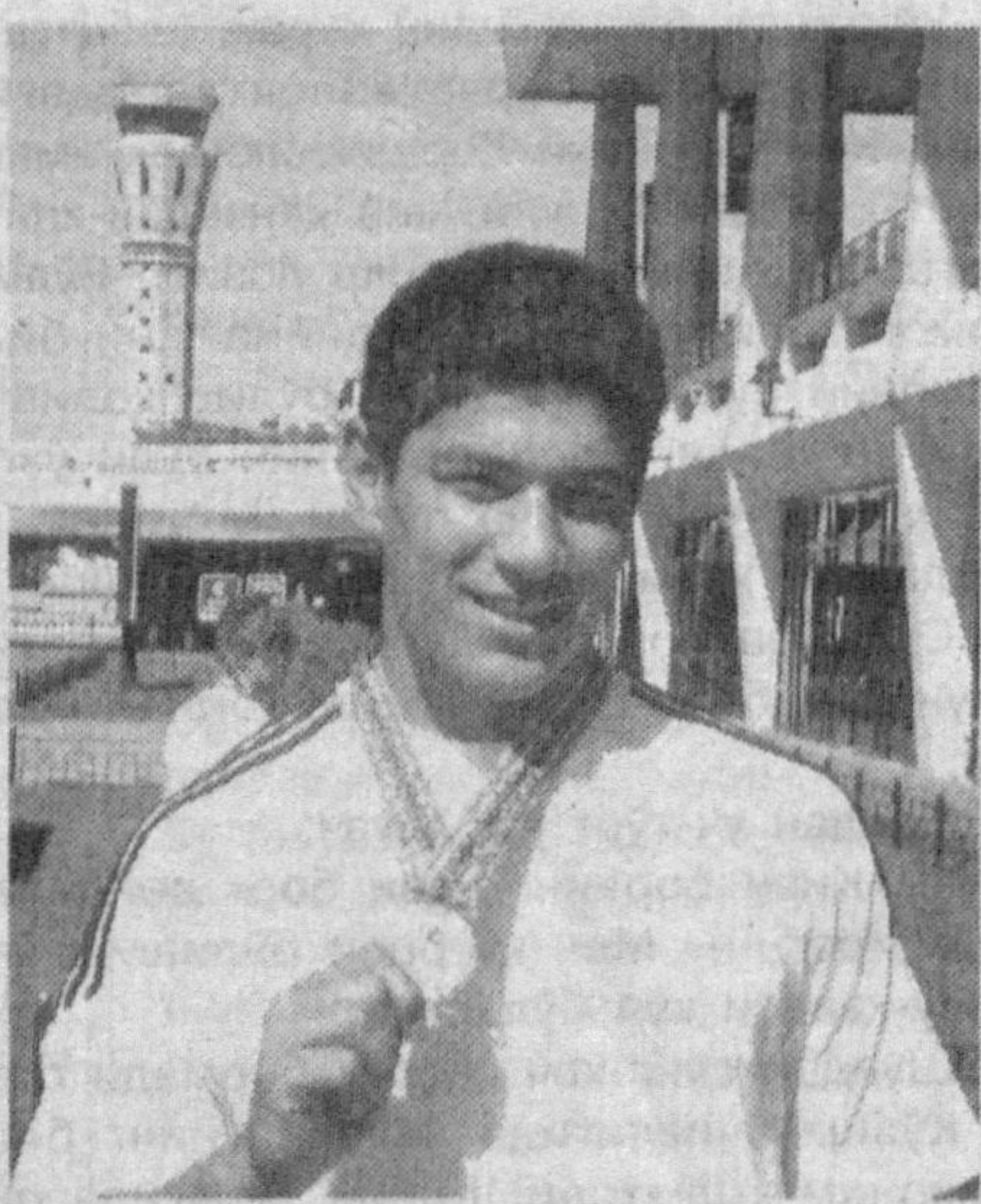

«Енгил атлетика»

Тўрт кун мобайнида Индонезиянинг Жакарта шаҳрида енгил атлетика бўйича ёшлар ўртасида Осиё чемпионати бўлиб ўтди.

Мусобақада китъамизнинг 23 та давлатидан спортчилар медаллар учун баҳс олиб боришди.

Ўзбекистон терма жамоаси Жакартага беш нафар спортчи билан ташиф буюриб, якунда уларнинг барчаси голиб ва совриндорлар сафидан ўрин олишди. Вакиллари-миз томонидан иккита олтин, икки кумуш ва битта бронза медаллари қўлга киритилди.

Тайёргарлик бежиз кетмади

Яъни, Бобур Шокиржонов (найза улоқтириш) ва Григорий Камоля (ядро итқитиш) олтин, Анастасия Свечникова (найза), Сергей Демонтьев (ядро) кумуш, София Бурхонова (ядро) эса бронза медали эгаси бўлишди.

Тошкент халқаро аэропортида музаффар жамоамизни кутиб олиш чоғида Осиё чемпиони Бобур Шокиржоновнинг фикрларини сўрадик.

— Биз мазкур мусобақага тайёргарликни ўтган йилиёқ бошлагандик, — дейди суҳбатдошимиз. — Ўзбекистон чемпионати, кубоги ва енгил атлетика бўйича Республика олий спорт маҳорат мактаби биринчиликларида қатнашиб, натижаларимизни яхшилашга ҳаракат қилдик. Тошкент вилоятидаги Дукент кўрғонида ўқув-машғулот йиғинларида қатнашдик.

Осиё чемпионати пайтида Индонезияда кучли ёмғир ёққанлиги учун спортчиларга осон бўлмади. Юртимизга ғалаба билан қайтганимиздан хурсандимиз. Энди июл ойида Полша давлатида ўтадиган енгил атлетика бўйича жаҳон биринчилигига ҳозирлик кўраимиз.

«Пекин — 2008»

Йўлланмалар сони яна ошади

Ёзги Олимпиадага бориш учун қўлга киритилган 50 дан ошди лицензиянинг 19 таси касабаси уюшма спортчилари ҳиссасига тўғри келади.

Спортимиз юлдузлари, эркин кураш бўйича жаҳон чемпиони Дилшод Мансуров, юнон-рум кураши устаси Элдор Ҳафизов, сузиш бўйича Ольга Гнедовская, Пётр Ромашкин, Данил Бугаков, Мария Бугакова, Ирина Шлемова, дзюдочилар Хуршид Набиев, Митрали Шарипов, академик эшак эшиш бўйича Руслан Наурзалиев, байдарка ва каноэда эшак эшиш усталари Серик Меирбеков, Вадим Меньков, велоспортчи Сергей Лагутин, енгил атлетика маликаси Гўзал Хубиева, Светлана Радзивилов... Бу рўйхатни яна давом

эттириш мумкин.

Уларнинг барчаси касабаси уюшма жисмоний тарбия спорт жамияти спортчилари.

Олимпиада йўлланмалари ва эришилаётган ғалабаларни Ўзбекистон касабаси уюшмалари Федерацияси Жисмоний тарбия ва спорт жамияти томонидан мусобақа ва машғулотларга яратилган шароитларнинг самараси, дейиш мумкин.

Дарҳақиқат, ЎзКУФК спортчиларининг XXIX Олимпиадага пухта ҳозирлик кўришлари учун моддий ва маънавий қўмағини аямаяпти. Ажратилган маблағлар эвазига терма жамоалар турли спорт жиҳозлари, либослар, зарурий дармондорилар билан таъминланмоқда. Ўқув-машғулот йиғинлари ташкил этиш, мусобақаларда қатнашиш масалалари ечилишти.

Бир сўз билан айтганда, бугун ҳеч кимни Пекин Олимпиадаси беъэтибор қолдирмаяпти ва халқимиз спортчиларидан катта ғалабалар кутишмоқда. Бу эса масъуллик ҳиссини янада оширади.

«Бокс»

Чарм қўлқоп усталаримиз тенгсиз

Хитой Тайпейида бокс бўйича Халқаро ҳаваскор бокс Ассоциацияси (AIBA) президенти кубоги мусобақасининг биринчи босқич баҳслари бўлиб ўтди.

Унда ҳамюртларимиз Баходир Султонов, Аббос Атоев, Дилшод Махмудов ҳамда умидли боксчи Сардор Абдуллаев ўз вазнларида тенгсиз топилишди. Тўлашбой Дониёров ва Хуршид Тожибоев бронза медали билан кифояланди.

Бу ғалабалар терма жамоамизнинг умумжамоа ҳисобида биринчи ўриндан жой олишини таъминлади.

Фидел Кастро яна телеэкранда

«El Pais» газетасининг ёзишича, сешанба куни кечкурун Кубанинг собиқ раҳбари Фидел Кастро ярим йиллик танаффусдан сўнг мамлакат телевидениесида кўриниш берди:

Унда 82 ёшли Кастро Венесуэла президенти Уго Чавес билан суҳбатлашган. Кастро ва Чавес Кубанинг ҳозирги раҳбари Раул Кастро иштирокида дунёдаги озиқ-овқат танқислиги, иқтисодий инқироз ҳамда энергетиканинг аҳолини муҳофама қилишган.

Бундан ташқари, Кубанинг собиқ раҳбари Венесуэладаги вазият, хусусан унинг ижтимоий сиёсати хусусида ҳам фикр билдирган.

Нашрнинг ёзишича, Фидел Кастро январдагига нисбатан бироз озган бўлса ҳам анча соғлом кўринган. Ушанда мамлакат телевидениеси унинг Бразилия президенти Луис Инасио Лула да Силва билан учрашувини кўрсатган эди.

Бағдодда автомобил портлатилди

Америкаликлар Ироқда «тартиб ўрнатгани»дан сўнг мамлакат террористик актлар кўп содир этиладиган ҳудудга айланиб қолди. Жумладан, «Reuters» агентлигининг хабар беришича, сешанба куни Бағдоднинг шимолий қисмида, ал-Хуррия туманида миналаштирилган автомобил портлатилган. Оқибатда 11 киши ҳалок бўлган, камида 42 киши турли даражада жароҳатланган.

14 июн куни ҳам Қора-Таппа шаҳридаги қаҳвахоналардан бирига кириш жойида бир аёл ўзини ўзи портлатиб юборган, натижада 34 киши жароҳат олган эди. Улар орасида 7 та полициячи ҳам бўлган.

Ҳақиқий «учар ликопча»

17 июн куни АРР «Синхуа» агентлиги хабарига таяниб хитойлик олимлар парракли, учувчисиз бошқариладиган аппарат яратганлиги тўғрисида маълумот тарқатди. Хабарда айтилишича, диаметри 1,2 метр бўлган «учар ликопча» вертикал равишда учиш ва қўниш имкониятига эга, 1000 метр баландликкача кўтарилади ва тезлигини соатига 80 километрга етказа олади. Аппаратни масофадан туриб бошқариш ёки унинг маршрутини муайян йўналиш бўйича олдиндан белгилаб бериш мумкин.

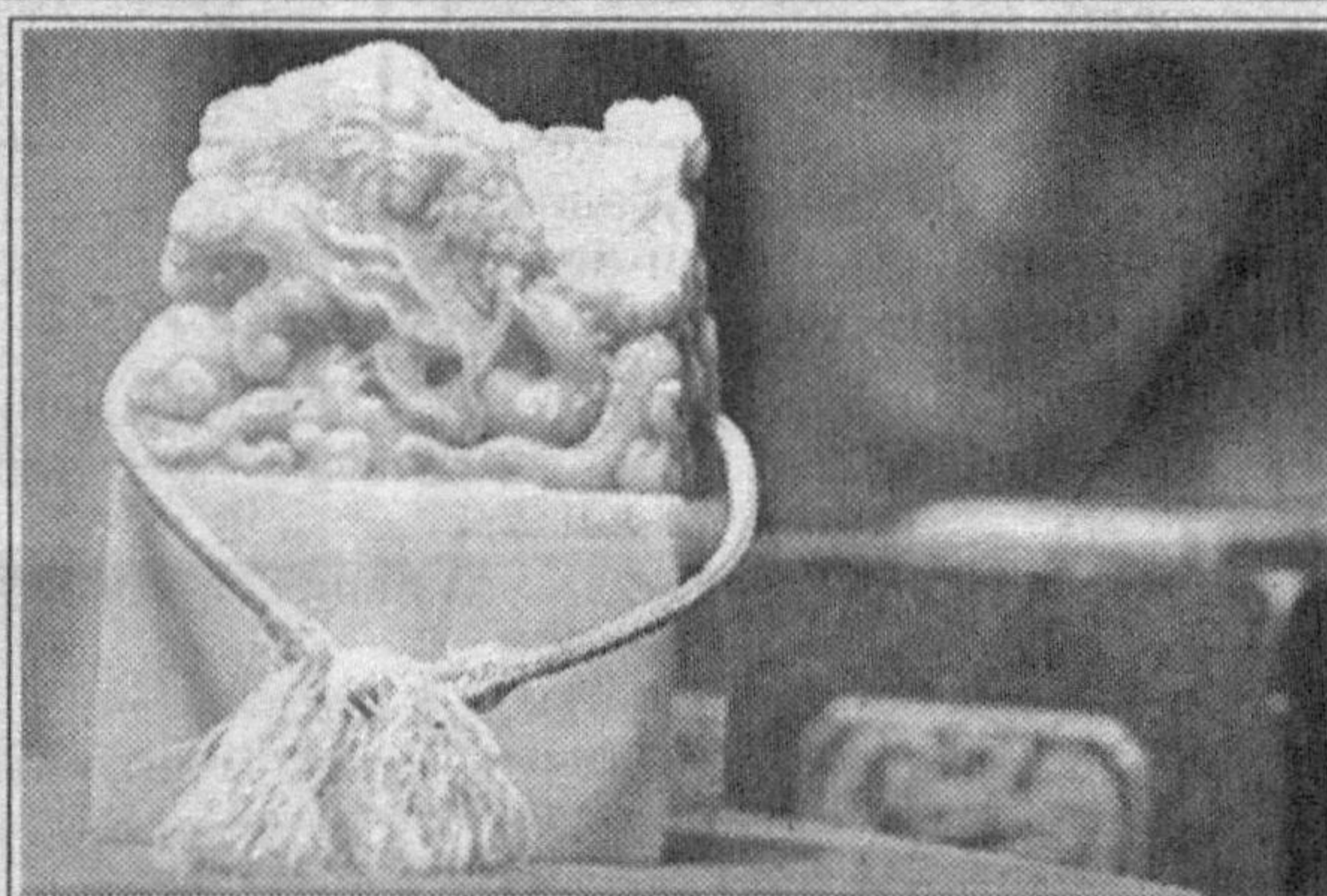
«Учар ликопча»ни яратган «Harbin Smart Special Aircraft Co Ltd» компанияси вакилларининг айтишича, аппаратдан аэрофотосъёмка, геологик раведка ва авария ҳолатларида ёритиш ишларида фойдаланиш мумкин. Уни яратиш учун 12 йил вақт ва 28 млн юан (4 млн. АҚШ долларидан кўпроқ) маблағ сарфланган.

10 минг евро учун декларация шарт эмас

Украина миллий банки мамлакатга олиб кириш ёки ундан олиб чиқиб кетишга рухсат этилган нақд хорижий валюта миқдорини беш баравар оширди. Янги қоида 2008 йил 27 июлдан кучга киради. Шундай қилиб, Украина фуқаролари ва норезидентлари божхона декларациясини тўлдирмасдан 10 минг еврогача бўлган маблағни мамлакатга олиб кириши ёки олиб чиқиб кетиши мумкин.

Янги қоидага кўра, юридик шахсларнинг ваколатли вакиллари хоҳлаганча миқдордаги маблағни божхонадан ўтказиш ҳуқуқига эга. Фақат бу маблағ декларацияда кўрсатилиши керак.

«Коммерсант-Украина» газетасининг қайд этишича, божхона қонун-қоидаларидаги ўзгариш мамлакатдан олиб чиқиб кетилаётган маблағлар оқимининг кўпайишига олиб келмайди. Гап шундаки, шу пайтгача ҳам пулларни ҳеч қандай чекловсиз банк карталари орқали олиб чиқиб кетиш имконияти бор эди. Шунга қарамай Украинага олиб кирилган валюта миқдори олиб чиқиб кетилган валюта миқдоридан кўп бўлган.

Дунёдаги энг қиммат муҳр

Шахси ошкор қилинмаган хитойлик коллекционер Франциянинг Тулуза шаҳрида уюштирилган кимошди савдосида Хитой императори Канси (Цин сулоласига мансуб)га тегишли уч килолик муҳрни 4,7 млн. евро (7,2 млн. АҚШ доллари)га сотиб олди. «France Presse» агентлигининг хабар беришича, бу декоратив-амалий санъат асарлари учун дунё миқёсида тўланган рекорд даражадаги суммадир.

Муҳрнинг бошланғич баҳоси 300 минг евро эди. Савдо ташкилотчилари унинг баҳоси бу қадар ўсишини харидорнинг тарихий аҳамиятга эга буюмни Хитойга қайтариш иштиёқи баландлиги билан изоҳлашди.

Муҳрнинг Францияга қандай келиб қолганлиги номаълум. Акуционист Эрве Шассэн уни тулузалик бир бадавлат кишининг омборхонасидан топган. У одам муҳрнинг аҳамияти ва қиймати ҳақида тасаввурга ҳам эга бўлмаган.

Махфий ҳужжатларнинг махфийлиги қолмади

«Шанба куни Буюкбритания муниципал бошқарув вазири Хейзел Блэрнинг хонасидан компютерини ўғирлаб кетишди, унда махфий маълумотлар бўлган», — деб хабар беради «Reuters» агентлиги. Полициянинг маълум қилишича, хонадан бошқа ҳеч нарса йўқолмаган. Ҳукумат томонидан компютердаги маълумотлар мудофаа ва экстремизмга тааллуқли бўлса-да, уларнинг тарқалиб кетиши мамлакатнинг миллий хавфсизлигига таҳдид солмайди қабилида фикр билдириляпти.

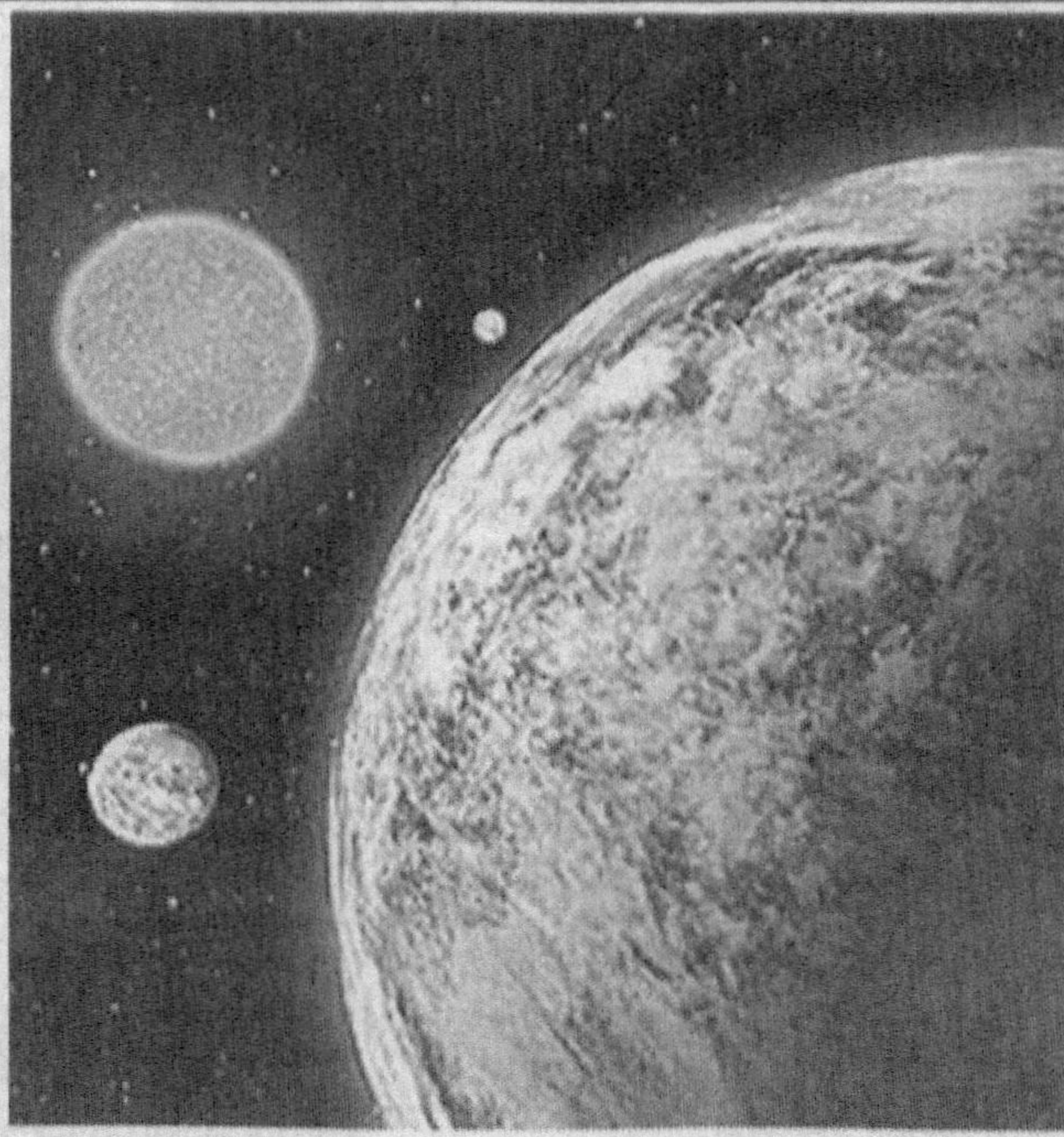
Бу бир ҳафта мобайнида мамлакатда махфий маълумотларнинг йўқолиши билан боғлиқ учинчи ҳодисадир. 10 июн куни Лондондан Суррей графлигига бораётган поезд ўриндигидан «мутлақо махфий» грифи бўлган ҳужжатлар солинган пакет топилган эди. Ушбу ҳодиса бўйича тергов ишлари олиб борилиб, Буюкбритания вазирлар кенгаши котибияти ходимларидан бири вақтинча ишдан бўшатилган.

Худди шу куни Лондонга келган поездлардан биридан ҳам махфий ҳужжатлар солинган пакет топилган. Улар террорчиларни молиявий таъминлаш, наркотик моддалар контрабандаси ва жиноий даромадларни ошқорлаштиришга қарши курашиш масалаларига тааллуқли бўлган. Топилган ҳужжатлар кимга тегишлилиги, икки топилма орасида боғлиқлик бор-йўқлиги ҳақида ҳеч нима дейилмапти.

Бу олам кенг, само чексиз...

Европалик астрономлар юлдуз ва Ерга ўхшаш учта сайёрадан иборат тизимни аниқлашди. Ўз кашфиётлари ҳақида олимлар Франциянинг Нант шаҳрида ўтказилган конференцияда маълум қилишди.

Барча сайёралар вазни Ер вазнидан катта, аммо Нептун ва Уран вазнидан (уларнинг оғирлиги Ерниқидан мос равишда 17 ва 14,5 баробар катта) кичик суперер типидagi планеталар тоифасига киради. Уларнинг вазни Ерниқидан 4,2, 6,8 ва 9,4 марта катта. HD 40307 деб номланган ўз юлдузлари атрофидаги айланиш даври 4,3, 9,6 ва 20,5 кунни ташкил этади. Мазкур юлдуз Ердан 42 ёруғлик йилига тенг узоқликда жойлашган. Оғирлиги Кўёш вазнининг тахминан 80 фоизига тенг.

Бир марта оғзи куйган...

Полшенко 2008 йил феврал ойида, «Рубин» бизнес-клуби омонатлар бўйича тўловларни тўхтатганидан кейин қўйиб бўлган эди. Ушбу ҳолат бўйича кўзғатилган жиноят иши доирасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга алданиб, жами 2,5 млрд. рубл маблағидан айрилган омонатчилардан 5500 га яқин ариза келиб тушган.

Ҳозир бунд Полшенконинг мол-мулкни: Санкт-Петербургдаги квартираси ва Ленинград вилоятидаги 32 сотихли ер участкасини хатлади. Аммо уларни сотишдан тушган маблағ етказилган зарарни қоплашга етмаслиги аниқ.

Терговчиларнинг фикрига кўра, Полшенко 2004 йили шаҳарда устав жамғармаси 10 минг рубл бўлган САН МЧЖни рўйхатдан ўтказган. Бу фирма эса «Рубин» бизнес-клубини ташкил этиб, омонатчиларга йиллик 25-50 фоиз даромад ваъда қилган. Аслида эса у фуқароларнинг маблағларини жалб қилиш ва инвестициялаш учун рухсатномага эга бўлмаган. Бироқ тарғибот ишлари кенг йўлга қўйилганлиги боис мамлакатнинг 70 та шаҳрида унинг филиаллари очилган.

Хориж матбуоти хабарлари асосида Ҳасан НИШОНОВ тайёрлади

Бир кунни афанди...

Муддат тугади

— А-ҳа, кўлга тушдингми? — деди Насриддиннинг дўстларидан бири. — Пиво ичаяпсан! Ўзинг айтгандинг, пиво ичишни доктор тақиқлади, деб. Демак, сен касаллик варақасини бир неча кунга чўзмоқчисан!

— Тақиқлагани тўғри. Лекин касаллик варақасини чўзиш тўғрисидаги гапинг нотўғри. Бундан ташқари, доктор менга ичишни тақиқлагандан кейин кўп ўтмай қазо қилди. Хўш, у ўлгандан кейин ҳам буйруғига бўйсуншим керакми?...

Беморни даволаш

Насриддин касал бўлиб қолди. Уни қариндошлари кўргани келишди-ю, кетишни ҳаёлларига ҳам келтирмай, гаплашиб ўтираверишди. Тушлик пайти яқинлашиб қолди. Шунда Насриддин ўрнидан турди-да, уларга миннатдорлик билдириб, деди:

— Худога шукур, сизларнинг пойқадамингиз ёқиб, тузалиб қолдим. Энди хотиржам бўлиб, уйларингизга бемалол кетаверсангиз бўлади...

Рост бўлса...

Маърузачи шундай деди:

— Азизларим, ҳаяжонланмасликка, асабийлашмасликка, ўз кайфиятингизни бузмасликка ҳаракат қилинг. Эр-хотин ўртасидаги беш дақиқалик жанжал умрни бир ҳафтага қисқартиради...

— Агар бу гап чиндана рост бўлса, — деди Насриддин ёнида ўтирган кишининг қулоғига шивирлаб, — мен бу ерга тўппа-тўғри нариги дунёдан келиб қолган эканман-да.

Қулғи ва кўз ёши

Бир неча киши даладан топиб олишган компасларини кўтариб, Насриддиннинг олдига олиб келишди:

— Бу қанақа нарса, нима деб ўйлайсиз?

Насриддин ҳаёлга толди, кейин бирдан хўнграб йиғлаб юборди. Лекин орадан кўп ўтмай, кўз ёшларини қўли билан артдида, хаҳо-лаб қулишга тушди.

— Сизга нима бўлди? — ажабланиб сўрашди ундан.

— Бир йиғлайсиз, бир куласиз...

— Олдинига, — деди Насриддин, — омилигингизга, бу нарса нимага ишлатилишини билмаганингизга йиғладим. Қулишимнинг боиси, бу нарса нималигини ўзим ҳам билмас эканман.

Ақлли ўрдак

Бир кунни Хўжа Насриддин ўрдагини бозорга олиб чиқди. Қараса, бир тўтиқушни ўн тиллага сотишяпти. Афандининг ҳам ўрдагига харидор келди ва нархини сўради:

— Юз тилла! — деди афанди.

— Ия! — деди харидор, — ҳеч замонда ўрдак ҳам юз тилла бўладими?

— Нега бўлмасин? — деди афанди.

— Ахир, кичкина бир қушчани ўн тиллага сотишяптику!

— Чунки у тўтиқуш-да! У гапирди.

— Гапирса нима бўпти, менинг ўрдагим ундан ўн марта катта ва ақлли. Бу гапирмайди, лекин жимгина ўйлайди.

Овчи

Афанди дўсти билан ўрдак овига чиқди. Ов юришмаётган бир пайтда дўсти ўқ узди ва бақириб юборди:

— Отдим! Иккитасини отдим! Афанди шошиб қолди ва: — Қани?! Қани? — дея осмонга қараб тураверди.

Менга қолгани шў экан...

Насриддиннинг қулоғи оғриб, шишиб кетди. Буни қўшниси кўриб қолиб, истехзо билан деди:

— Вой-бў... Мулла Насриддин, бунақанги антиқа эшак қулоқни қаердан топдингиз?

— Э-э, сўраманг, қўшнингиз, — деди унга жавобан Насриддин. — Эшакнинг миясини сиз еб қўйган экансиз, менга фақат қулоғи қолибди...

Зарурий шарт

— Доктор, — деди кулимсираганча Насриддин, — нимага менга тилингни чиқаргин, дедингиз-у, ўзингиз унга киё қараб ҳам қўймадингиз?

— Рецепт ёзиб бергунимча бир паст жим туришингизни хоҳлагандим, — деди врач ҳам кулимсираганча.

Изоҳи сиздан...

«Қоралар, қоп-қоралар, Ошиқни-мошиқ сўралар». Агар ният пок бўлса-я, Дўстин қолдирмас жўралар оҳо ялли...

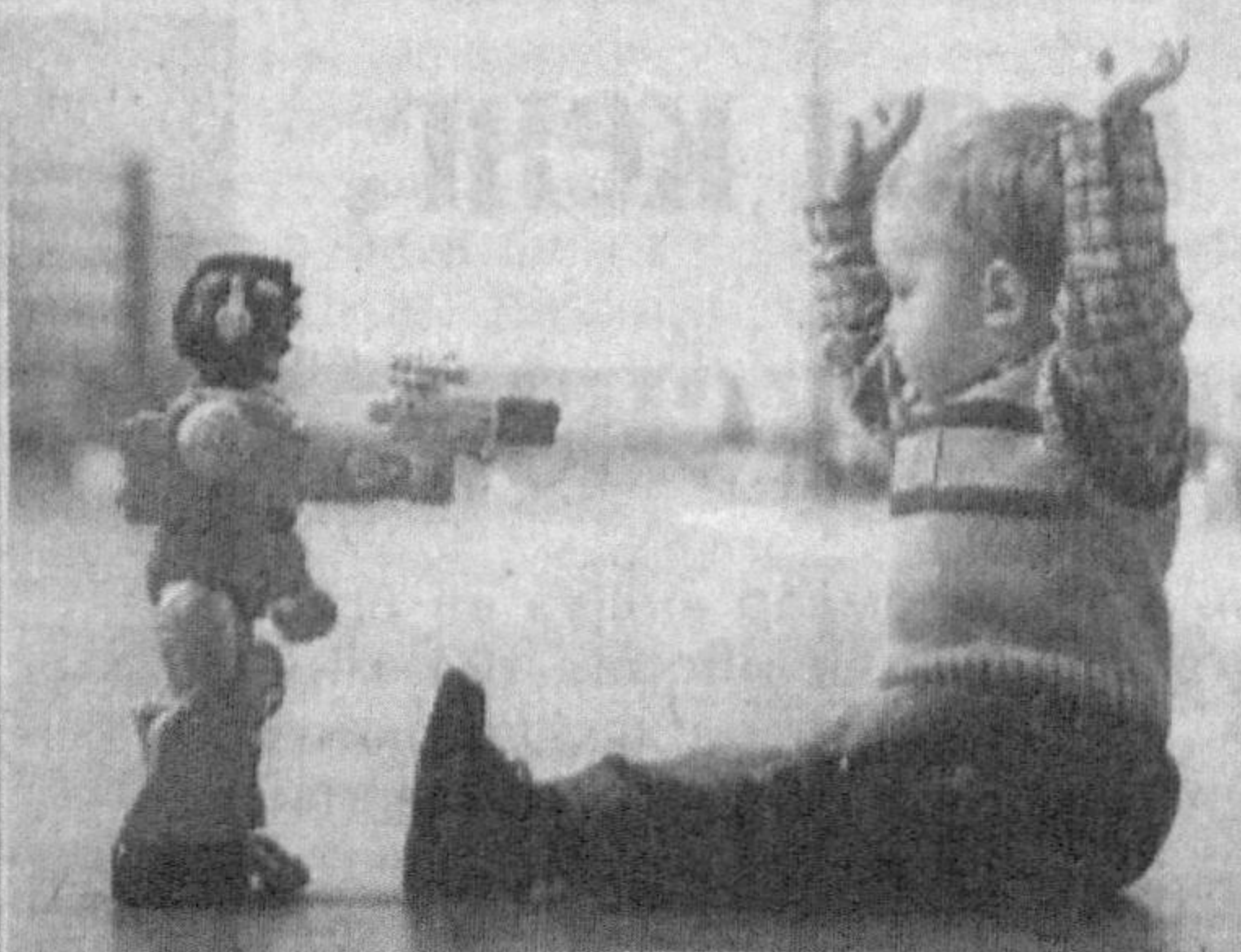
Рустам САТТОРОВ,
Наманган шаҳридан

Фигуралли учишнинг, Фойдасини билмайсиз. Чорласамда минг бора, Ёнимга ҳеч тушмайсиз.

Спортсиз, эшитиб қўйинг, Хўппа семиз жұжасиз. Мушукнинг чанғалига, Осонгина тушасиз.

Асадулло Мирзаакбаров
«Ҳамкорбанк»
ОАТБ бирлашган
касаба уюшмалари
қўмитасининг раиси

Энди навбатдаги
суратга изоҳ
топинг-чи?

Эй дугонажонлар, юқорида нима гап? Бунча хомуш турасиз, айтинг ўзи не сабаб?

— Сувга тушинг сузамиз, гўзал давра тузамиз, Қойил қолсин балиқлар, эпчилликда ўзамиз. Дўстлашайлик бизлар соз, яқинку ўрдагу ғоз, Табиатнинг қўнида ором оламиз бир оз.

Феруз МАҲМУДОВ,
Бухоро шаҳридан

(23-29 июн)

Иш юзасидан бўладиган хизмат сафарларига бормай турганингиз маъқул. Йўлда қутилмаган ҳодисалар ҳамда чегарадан ўтишда муаммолар юзга келиши мумкин. Хонадонингиз саришталигига ва оила аъзоларингиз соғлиғига кўпроқ эътибор беринг. Дам олиш кунлари кино ва театрга ташриф буюринг.

Катта молиявий келишулар, пул-маблағ билан боғлиқ режалар, кредит маблағлари олмаганингиз маъқул. Чунки уларни тўлашда муаммолар юзга келиб қолиши мумкин. Ҳафта давомида дам олишингиз, қўнғилочар давраларда иштирок этишингиз қўнғилмоқда. Таъмирлаш ишларини бу ҳафтада бошламаган маъқул.

Автомобилингизда кетаётган бўлсангиз йўл қодаларига қатъий амал қилинг. Акс ҳолда автохалокат содир бўлиши ёнги жароҳат олишингиз мумкин. Пул-маблағ масаласида, уй-рўзгор буюмлари харид қилишда ҳафта жуда омадли келади. Бошлаган ишингизни охирига етказишга ҳаракат қилинг.

Соғлигингизга эътиборлироқ бўлинг. Касални даволагандан кўра олдини олган маъқул. Соғломлаштириш муолажалари, сув билан, балчиқ билан даволаш яхши самара беради. Хизмат сафарларига чиқиш, катта пул маблағлари билан боғлиқ шартномалар имзолаганингиз маъқул.

Бироз вақт ёлғиз қолинг. Қалбингизга қулоқ солинг. Муваффақиятлар олдидан изчил ва заҳмат билан ҳаракат қилинг. Ўта рашиқ бўлиб қолганингиз боис турмуш ўртоғингиз билан келишмай қолишингиз мумкин. Тинчланиб олинг, шунда ҳаммаси ўз жойига тушиб кетади. Гузаллик салонларига ташриф буюринг.

Соғлигингизга эътибор беринг. Ҳозир сиз учун чарчаш, жисмоний зўриқиш салбий оқибатларга олиб келиши мумкин. Кўпроқ дам олишга ҳаракат қилинг. Дам олиш кунларини оила аъзоларингиз даврасида ўтказинг. Ёз таомлари, ёнгил салатлар, шарбатлар истеъмол қилинг.

Олий маълумот олиш, номзодлик диссертацияларини ҳимоя қилиш, илм чўққуларини эгаллаш учун сизда кенг имконият мавжуд. Қариндошлар ва ота-онангиздан хабар олишни унутманг. Ёмон одатларингиздан ҳалос бўлишга ҳаракат қилинг.

Ҳафта бошида кредит, қарз тўлаш, давлат солиқлари тўлаш масаласи осонгина ҳал бўлади. Пулингизни сақлашда эҳтиёткор бўлинг. Ўғрилик ва босқинчилик содир бўлмаслиги учун ҳамёнингизда катта пул олиб юрмасликка ҳаракат қилинг. Илм чўққуларини эгаллаш учун яхши имконият тугилади. Дўстларингиз ёрдамида рад этманг.

Ҳафта давомида сизда бойликка, мансабга бўлган қизиқиш ошиб кетиши мумкин. Бу эса сизни эгоист ва баджаҳл қилиб қўяди. Иш юзасидан учрашув белгиланган жойга ўз вақтида етиб боришга ҳаракат қилинг. Шунда ҳаммаси кўнғилдагидек бўлади.

Иш жойингизда жамоадорлар билан жанжаллашадиган, сабрсизликдан ўзингизни тийинг. Фарзандларингиз ва турмуш ўртоғингизга эътибор қаратинг. Қариндошлар ва дўстларингиз билан муносабатларни яхшилашга ҳаракат қилинг. Фақат яхши томондан ўзингизни намоён қилинг.

Иш жойингизда ҳаммаси раво кечади. Уйлаган режаларингиз амалга ошади. Ҳамкорлар ва дўстларингиз ёрдамида рад этманг. Турмуш ўртоғингизнинг қўнғили олишга ҳаракат қилинг. Қутилмаган совғалар оласиз. Дам олиш кунларини шахардан ташқарида ўтказган маъқул.

Шахсий ҳаётингизга эътибор беринг. Ишқий саргузаштлар, янги танишулар, сирли учрашулар ҳаётга бўлган қизиқишингизнинг ортишига сабаб бўлади. Уй-жой таъмирлаш ишларини ҳафтанинг охирида, пухта режа асосида бошлаган маъқул. Хавфсизликка эътибор беринг.

Ishonch МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси	Бош муҳаррир Абдухолик АБДУРАЗЗОҚОВ Тахрир ҳайъати: Алла Долженкова, Анвар Юнусов, Довуд Мадиев (Бош муҳаррир ўринбосари), Жаҳонгир Шарофбоев (масъул котиб), Маъмура Адилова, Мирзохид Содиқов, Нормамат Аллаёров, Носирхон Акбаров, Ойсулу Нафасова, Пиримкул Қодиоров, Соғиндик Ниегуллаев, Шамси Эсонбоев	Бизга кўнғироқ қилинг: Котибият: 256-52-78 Хатлар бўлими: 256-85-43 Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган. IBM компьютерида терилди ва сақланган. Офсет усулида босилди. Бичими А-3. Ҳажми 4 босма табок. E-mail: ishonch-doverie@mail.ru	Бизнинг манзил: 100165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр курсаткичи: 133; 134 «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.	Газета ҳафтанинг сешанба, лайшанба ва шанба кунлари чиқади. Муаллифлар фикри тахририят нуктаи назаридан фарқланиши мумкин. Нашримиздан кўчириб босилганда «Ishonch»-дан олинганлиги курсатилиши шарт. Тижорат аҳамиятига молик материаллар 19 белгиси остида чоп этилади.	Навбатчи котиб - Ж.Шарофбоев Навбатчи - А.Абдуллаев Мусаххих - Н.Махамов Саҳифаловчи-дизайнер: Х.Абдужалилов Буюртма Г-514 Тиражи: 17421 Босишга топшириш вақти - 21.00 Топширилди - 20.40 Сотувда эркин нархда 1 2 3 4 7 8
---	--	---	---	--	--